Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 175 (8915). • 1986 йил, 11 сентябрь пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

КАНОП ЎРИМИ ҚИЗҒИН

Тошкент область лубкорларининг қизғин иш кунлари бошланди. Область бўйича оммавий равишда каноп ўримига киришилди.

Ўрта Чирчиқ райони канопзорларида мўл ҳосил етиштирилди. 5580 гектар майдонда парваришланган экиннинг ҳар гектаридан 180 центнердан ҳосил олишга аҳд қилган лубкорларнинг шу кунлардаги юмушлари, айниқса, кўп. Улар мўлжалдаги ҳосилни қисқа муддатда, исрофгарчиликка йўл қўймай йиғиштириб олишга ҳаракат қилмоқдалар.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ПАХТА ШТАБИ ИШ БОШЛАДИ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газета редакцияси ҳузурида терим мавсуми ишларининг боришини доимий равишда ёритишни таъминловчи «ҲОСИЛ—86» штаби иш бошлади.

Штаб жойлардаги партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, ишчи-қишлоқ мухбирлари ва газетхонларнинг кўмакларига таянади.

Штаб хўжаликларда далачилик ишларининг ташкил этилиши, ғўзани дефолиация қилишнинг бориши, илғор механик-ҳайдовчилар, кўпминг килограммчи теримчилар фаолияти, ташаббуси ва тажрибаларини оммалаштиришга алоҳида эътибор беради. Бригадалар, бўлимларда йиғим-теримнинг ташкил этилиши, пахта тозалаш заводлари, пахта қабул қилиш пунктларининг иши, далада меҳнат қилаётганларга кўрсатилаётган ғамхўрлик, маданий-маиший, савдо, медицина ва бошқа турдаги хизматлар кўрсатиш қандай бораётганлиги штабнинг доимий диққат-эътиборида бўлади. Шунингдек етиштирилган ҳосилни қисқа муддатларда йиғиштириб олиш бўйича белгиланган план-тадбирлар қандай бажарилаётганлигини, ютуқлар билан бирга йиғим-теримни ташкил этишда йўл қўйилаётган камчилик, нуқсонлар ва уларни бартараф этиш йўлларини оператив ёритиб боришни мақсад қилиб қўяди.

«Ҳосил—86» пахта штабига шанба ва якшанба кунларидан ташқари ҳар куни қуйидаги телефонлар орқали хабар қилишингиз мумкин: 33-40-08, 33-40-48, 32-56-47, 32-53-53, 33-70-10.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

• БЕКОБОД

ЎТГАН йилги доғни ювамиз. Она-Ватанга мўл, сифатли пахта етказиб берамиз.

Бекободлик деҳқонлар ана шу шиор билан ёз бўйи фидокорона меҳнат қилдилар. Ҳар туп ғўзани кўз қорачиғидек асраб, серҳосил қилиб ўстириш учун курашдилар. Мана бугунги кунда қаҳрамонона меҳнатнинг самаралари кўзга ташланиб қолди. Ғўза тупларидаги кўсаклар бирин-кетин очилиб, кўзни қувонтирмоқда. Машиналар кириши қийин бўлган майдонларда қўл терими кучайтириб юборилди. Янги ҳосил хирмонлари бунёд этилди.

Кеча районда дастлабки ҳосил карвонларига бағишланган митинг бўлиб ўтди. Митингда район партия комитетининг биринчи секретари Э. Ҳатамов очди. У район қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида турган вазифалар ҳақида гапириб, деҳқонларни етиштирилган ҳосилни қисқа муддатларда, сифатли қилиб йиғиб-териб олишга даъват этди.

Меҳнат байрамига бағишланган ана шу тантанали митингда сўзга чиққан Ленин номли колхоздан «КПСС XXV съезди» совхози бригадири Ш. Аҳмедов, Ойбек номли совхоз бригадири У. Жўрабеков ва бошқа ўртоқлар зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун маҳоратлари, тажрибаларини ишга солажакларини айтдилар.

Шу куни совхоз ва колхозлар «Далварзин», Бекобод пахта заводига 5 хўжалик ҳосил топширдилар. Ленин номли колхоз, Ойбек номли совхоз деҳқонлари дастлабки ҳосил карвонига, айниқса, салмоқли улуш қўшдилар.

• ЯНГИЙЎЛ

ЎЗИНИНГ ажойиб пахта усталари билан областдагина эмас, республикага машҳур бўлган янгийўлликлар ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида ҳам «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштириш учун астойдил меҳнат қилдилар. Улар бу йил давлатга кам деганда 33 минг 200 тонна пахта сотишга сўз берганлар. Ана шу ҳосилнинг 22 минг тоннаси машиналарда териб олинади.

Ҳам кенг ёйилмоқда. Кўплаб механизаторлар машиналар ёрдамида кам деганда 180—200 тоннадан пахта териш мажбуриятини олдилар. Айни кунларда далаларда дефолиация ишлари қизғин бормоқда. 43 та ОВХ аппаратлари ёрдамида ғўзаларга дори сепилмоқда.

Шу билан бирга қўл теримига ҳам катта эътибор берилаётир. Дастлабки кунларданоқ кўпминг килограммчи теримчилар мусобақаси авж олдирилди. Бу мусобақа яхши самаралар бераётир.

«ҲОСИЛ—86»

БЕШЙИЛЛИКНИНГ ДАСТЛАБКИ «ОҚ ОЛТИН» КАРВОНЛАРИ

Деҳқонлар ҳосил йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўрдилар. Илғор хўжаликлар янги-янги ташаббуслар билан чиқмоқдалар. Масалан, «Ленинизм» колхози пахтакорлари бу йил етиштирилган ҳосилнинг 85 процентини «зангори кема»лар ёрдамида териб топширишга аҳд қилганлар. Улар қишлоқдаги меҳнатга яроқли барча ишчи кучларини теримга сафарбар этиб, четдан ёрдамчи олмасликка сўз бердилар.

Бу ташаббус район партия комитети томонидан маъқулланди. «Ленинизм»ликларнинг ватанпарварлик ҳаракати бошқа хўжаликларда

Хирмонлар салмоғи кун сайин ортмоқда. Кеча дастлабки ҳосил карвонларини ортган машиналар эрталабдан бошлабоқ Янгийўл пахта тозалаш заводи томон кета бошлади. Кўчалар, хиёбонлар одамлар билан гавжум эди. Ҳамманинг юзида табассум, деҳқонлар меҳнатидан мамнунлик аломати барқ уриб турибди. Карнай-сурнай садолари узоқ, узоқларга таралмоқда. Дастлабки ҳосилни топшириш маросими район меҳнаткашларининг чинакам байрамига айланиб кетди.

Митингни район ижроия комитети раиси М. Аҳмаджонов очди.

— Районимиз меҳнаткашлари зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш учун ҳамма имкониятларни ишга соладилар деб, митинг қатнашчиларини ишонтирди у.

Шу куни янгийўлликлар Ватан хирмонига 100 тоннага яқин «оқ олтин» топширдилар. «Коммунизм», «Ленинизм», Ленин номли колхозлар қизил карвоннинг олдинги сафларида бордилар.

• ЧИНОЗ

ЗАВОД дарвозаси олдидаги қизил лента қирқилди. Дастлабки ҳосил карвонларига бағишланган митингни район ижроия комитетининг раиси М. Р. Абдукаримов очди. Сўзга чиққан нотиқлар Охунбобоев номли колхоз раиси У. Умаров, Навоий номли колхоз раиси Ҳ. Акрамов ўртоқлар ўз хўжаликлари мисолида бу йил йиғим-теримни ташкил этиш қандай йўлга қўйилаётганлигини, деҳқонлар олдида катта вазифалар турганлигини гапириб бердилар. Асосий майдонларда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Эндиги вазифа бу ҳосилни қисқа муддатларда ёғин-сочинли кунларга қолдирмасдан йиғиб-териб олишдан иборатдир. Бунинг учун техникадан самарадорлик билан фойдаланиш керак. Механизаторлар мусобақасини авж олдириш лозим. Ҳар бир хўжаликда терим конвейерининг узлуксиз ишлашини таъминлашга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш талаб этилади.

— Бизнинг деҳқонлардан умидимиз катта,— дейди пахта заводининг директори Р. Бўриев.— Уларнинг сифатли, толаси пишиқ пахта топширишларига ишончимиз комил. Биз эса ҳосилни топшириш пайтида уларнинг маҳтал бўлиб қолмасликлари учун ҳамма чораларни кўрамиз. Заводимиз янги ускуналар билан жиҳозланди. Хом ашёни қайта ишлашни сифатли йўлга қўямиз.

...Бу йил чинозлик пахтакорлар мамлакатга 30 минг тонна пахта етказиб берадилар. Ана шу улкан хирмонни бунёд қилиш учун кураш қизғин бормоқда. Далаларда дефолиация ишлари кундан кун кучаймоқда. Машиналар ёрдамида 18 минг тоннадан ортиқ пахта терилади.

Митинг қатнашчилари ана шу юксак мажбуриятни бажариш учун барча тадбирларни амалга оширишга аҳд қилдилар.

...Митинг тугади. Ҳосил ортган қизил карвонлар завод ичкарисига кириб кела бошлади. Олдинги сафда Охунбобоев номли, Навоий номли, Карл Маркс номли колхозлар вакиллари боришмоқда.

ШУ КУНИ Оққўрғон, Пискент, Бўка районларида ҳам қизил карвонлар ташкил этилди. Ҳамма ерда деҳқонлар, қишлоқ меҳнаткашлари ҳосил — меҳнат байрамини зўр тантана билан нишонладилар.

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРЯПТИ

ЎТГАН куни областимиз далаларида 818 та ОВХ агрегатидан 558 таси ишлатилди. 7734 гектар майдондаги ғўзаларга дори пуркалди. Ҳар бир трактор ёрдамида 13,9 гектар майдонга ишлов берилди. Мавсум бошидан буён эса областда дефолиация қилинган далалар 18 минг 520 гектардан ошди.

Ғўза баргини тўктиришда, айниқса, Бекобод райони механизаторлари намуна кўрсатмоқдалар. Ўтган куни район пахтазорларида 85 та ОВХ агрегатлари ишлатилиб, улар ёрдамида 1675 гектар майдон дефолиация қилинди. Ҳар бир агрегатнинг ўртача иш унумдорлиги 20 гектарга тўғри келди.

Оққўрғон, Бўка, Ўрта Чирчиқ, Пискент районларида ҳам меҳнат унумдорлиги юқори бўлмоқда. Оққўрғонлик механизаторлар карталарда ишлатилаётган 84 та агрегатнинг ҳар бирида 17 гектардан, Ўрта Чирчиқ районида эса 61 та агрегатнинг ҳар бирида 17 гектардан майдонга дори сепишди. Бўка районида эса 126 агрегатдан 83 таси ишлатилди. Ҳар бир трактор билан 15 гектар майдондаги ғўзаларга ишлов берилди.

1986 ЙИЛ пахта ҳосили етилмоқда. Деҳқонлар ҳаётида ғоят масъулиятли дамлар бошланди. Дастлабки ҳосил карвонлари йўлга тушди. Суратларда: Янгийўл (ўнгда) ва Пискент районларида ташкил этилган қизил карвонлар.

А. Зуфаров ва Р. Галиев фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси 10 сентябрь куни бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида республика қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидаги жиддий камчиликлар масаласини кўриб чиқди.

Партия комитетлари, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР агросаноат Давлат комитети ва унинг жойлардаги органлари қишлоқ хўжалигидаги қолоқликни тугатиш, колхозлар, совхозларни ва агросаноат комплексининг бошқа корхоналарини кузги-қишки ишларни ўтказишга тайёрлашни ўз вақтида ва сифатли тугаллаш учун узил-кесил чора-тадбирларни кўрмаганликлари қайд этилди. Кундалик ва истиқбол вазифаларини ҳал этишдаги бепарволик ва оперативсизлик, тармоқдаги ишларнинг ташвишли аҳволига танқидий баҳо бермаслик ҳоллари давом этиб келмоқда. Дон тайёрлашда ўринсиз бесамлик кўрсатилмоқда. Мева-сабзавот маҳсулотларини тайёрлаш бу маҳсулотларни умумиттифоқ фондига, қайта ишлаш саноатига ва қишда асраб қўйишга етказиб бериш суръатларини кучайтириш юзасидан зудлик билан чора-тадбирлар кўрилмаяпти.

Ем-хашак етиштиришда жиддий камчиликлар давом этмоқда. Маккажўхорини силос учун йиғиштириб олиш, беданы ўриш, ўғитлаш ва суғориш чўзилиб кетди. Қашқадарё, Навоий, Сурхондарё областларида озуқа бирлиги ҳисобидан ем-хашак ғамлаш плани атиги 47—62 процент бажарилди, ҳар бош қорамол ҳисобига шартли равишда тўғри келадиган озуқа бирлиги тайёрлаш ҳафта давомида 0,53—0,62 центнер кўпайди. Кузги беда ва оралиқ экинлари экиш муддатлари кечиктириб юборилмоқда. Кўпгина область ва районларда ем-хашак етиштириш базасини мустаҳкамлаш программаси йўқ. Мана шуларнинг ҳаммаси чорвачиликни ривожлантиришга салбий таъсир қилмоқда. Сут ва гўшт харид қилиш суръатлари ошмаяпти. Фермаларни илғор поток-цех технологиясига, икки сменали иш режимига ўтказиш пайсалга солинмоқда, чорвадорларга маданий-маиший, савдо ва медицина хизмати яхшиланмаяпти.

Республикада пахта терими суст авж олиб бораётганлиги таъкидлаб ўтилди. Дефолиация кечикиб ўтказилмоқда, терим техникаси, кўприклар ва шох йўллар ремонт қилиб бўлинганича йўқ. Хўжаликларни ёқилғи, запас қисмлар ва ремонт материаллари билан таъминлаш масалалари тўла-тўкис ҳал этилмаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг шу масала юзасидан қабул этилган қарорида кузги дала ишларининг бутун циклини ва агросаноат комплекси корхоналарини қиш шароитида ишлашга тайёрлашни ўз вақтида ва сифатли тугаллаш халқ хўжалиги соҳасидаги энг зарур вазифа эканлиги таъкидланди. Бу вазифани ҳал этишни партия комитетлари ва ташкилотлари, касаба союзлари, комсомолнинг бутун ташкилотчилик ва сиёсий иши марказига қўйиш зарур.

Мавжуд камчиликларни тугатиш, ишониб топширилган участкадаги ишларнинг ҳолати учун хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларига нисбатан талабчанликни ошириш чора-тадбирлари белгиланди. Партия комитетларининг, меҳнат коллективларининг, агросаноат комплекси барча ходимларининг асосий диққат-эътиборини пахтани қисқа муддатларда ва нобуд қилмай териб олишга қаратиш зарур, деб топилди. Колхоз ва совхозларнинг меҳнатга яроқли аҳолиси ҳосил теримига сафарбар қилинсин. Пахта териш машиналари ва транспорт воситалари шай қилиб қўйилсин, ғўза барги қандай тўктирилаётганлиги устидан назорат кучайтирилсин. Социалистик мусобақа шартлари ҳамда ғолибларни рағбатлантириш тадбирлари ишлаб чиқилиб, эълон қилинсин, қишлоқ меҳнатчилари ўртасида сиёсий ва тарбиявий иш кучайтирилсин.

КПСС Марказий Комитетининг талаблари асосида қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларида уюшқоқлик, интизом ва тартибни мустаҳкамлаш зарур. Ишлаб чиқариш бўлинмаларини тўла хўжалик ҳисобига, коллектив ва оилавий пудратга, маҳсулот етиштиришнинг интенсив технологиясига ўтказиш чоралари амалга оширилсин.

Республика министрликлари ва идораларига дала ҳамда ферма меҳнатчиларига хизмат қилишни тубдан яхшилаш, қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатишдаги қолоқликни тугатиш топширилди. Колхоз ва совхозларни агросаноат комплексининг бошқа корхоналарини куз ва қиш фаслларида нормал ишлаш учун ёқилғи, электр энергия билан, бошқа моддий ресурслар билан таъминлаш масалалари кўриб чиқилиб, ҳал этилсин.

Марказий Комитет бюросининг мажлисида бошланғич партия ташкилотларининг меҳнат коллективларини қўриқ совхозларнинг ишлаб чиқариш имкониятларидан фойдаланишга сафарбар қилиш соҳасидаги ролини ошириш юзасидан Жиззах область партия комитетининг иши кўриб чиқилди.

Қабул этилган қарорда таъкидланишича, коммунистларнинг авангардлик ролини кучайтириш, интизом ва масъулиятни мустаҳкамлаш масалалари область партия комитетининг пленумларида ва бюро мажлисларида тез-тез муҳокама қилина бошлади. Семинарлар ва кадрларнинг ўқиши, жанговарлик кўриклари ўтказилмоқда. Бошланғич партия ташкилотларига қандай раҳбарлик қилинаётганлиги юзасидан район партия комитетларининг ҳисоботларини тинглаш одат тусига киритилмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси коммунистларни активлаштиришга, қишлоқ меҳнатчиларини давлат планларини бажаришга сафарбар қилишга ижобий таъсир ўтказмоқда.

Шу билан бирга область партия комитетининг бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлик қилиш соҳасидаги иш услуби ва методларида ҳали КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленуми талаб қилганидек катта ўзгаришлар рўй бермаганлиги таъкидлаб ўтилди.

Область партия комитети қишлоқ коммунистларини, барча меҳнатчиларини қўриқ ерлардаги қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишга сафарбар қилишда туб бурилишга эришгани йўқ. «Джизакцелинхлопок» трестининг совхозлари бултур пахта, сабзавот ва бошқа баъзи турдаги сабзавот маҳсулотларини тайёрлаш ҳамда давлатга топшириш юзасидан белгиланган вазифаларни бажармадилар. Қўриқ ерлардаги совхозларнинг кўпчилиги ҳали ҳам норентабел ишламоқда, катта зарар кўрмоқда. Чорвачиликдаги ишларнинг аҳволи яхшиланмаяпти.

Қўриқ ерларнинг самарадорлигини ошириш юзасидан область партия комитети кўраётган чора-тадбирлар ҳамиша ҳам амалий ишлар билан мустаҳкамланаётгани йўқ. Сиёсий раҳбарлик методларини етарли равишда эгаллаб олмаган айрим район партия комитетлари хўжаликни бошқариш вазифаларига ҳали ҳам берилиб кетмоқдалар. Совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари социалистик мусобақани ташкил этишга, илғор бригадаларнинг тажрибасини оммалаштиришга, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг илғор формаларини жорий қилишга етарли эътибор бермаяптилар.

Область партия ташкилотларида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг кўрсаткичлари пастлиги учун хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларига нисбатан талабчанлик пасайтириб юборилган. Социал омилнинг муҳимлигига етарли баҳо берилмаяпти, чўлқуварларга маданий-маиший хизмат савияси ҳали ҳам паст.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси Жиззах область партия комитетининг муҳокама қилинган масала бўйича фаолиятини ҳали КПСС XXVII съезди талабларига тўла-тўкис мос келмайди, деб ҳисоблаб, обком зиммасига мавжуд камчиликларни тугатиш юзасидан кескин чоралар кўриш вазифасини юклади. КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленуми қарорларига амал қилиб, сиёсий раҳбарлик услуби ва методларини сабот билан қайта қуриш, ташкилотчилик ишини коммунистларни, барча меҳнатчиларни ишлаб чиқариш фондларидан самарали фойдаланишга, суғориладиган ерлар самарадорлигини оширишга сафарбар қилишга қаратиш лозим.

1985/86 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун ўтказилгн республика социалистик мусобақаси якунланди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг тегишли қарори баёни матбуотда эълон қилинади.

Марказий Комитет бюросининг мажлисида республикани иқтисодий ва социал жиҳатдан ривожлантиришга партиявий раҳбарликнинг бошқа баъзи масалалари муҳокама қилиниб, улар юзасидан қарорлар қабул этилди.

МУКОФОТ МУБОРАК

СССР Олий Совети Президиуми ўн биринчи беш йиллик топшириқлари ҳамда социалистик мажбуриятларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун СССР минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлиги бирлашмаси, корхоналари ва ташкилотларининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларини СССР орден ҳамда медаллари билан мукофотлади.

Жумладан, Тошкент области ва Тошкент шаҳри бўйича:

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Бачинский Владимир Алексеевич — Л. А. Костандов номли Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг токари.

Киосю Константин Васильевич — «Средазхимремстроймонтаж» трестининг 1-ремонт-қурилиш-монтаж бошқармаси слесарь-монтажчиси.

Неудачин Дмитрий Сергеевич — КПСС XXVI съезди номли Олмалиқ химия заводи токари.

Рўзиев Салимбой Дурназарович — Л. А. Костандов номли Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппаратчиси.

Рўзметова Зинаида Ивановна — Л. А. Костандов номли Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппаратчиси.

Шомақсудов Рашид — Л. А. Костандов номли Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесарь-электриклар бригадаси бошлиғи.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН

Недбайло Юрий Викторович — Л. А. Костандов номли Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг аппаратчиси.

Опалева Валентина Александровна — Л. А. Костандов номли Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси электромонтёр-ўровчилар бригадаси бошлиғи.

Сухова Мария Ивановна — КПСС XXVI съезди номидаги Олмалиқ химия заводи йўл ишчилари бригадаси бошлиғи.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Азаренко Владимир Михайлович — Л. А. Костандов номли Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг цех бошлиғи.

Алексеева Александра Федотовна — азот саноати ва органик синтез маҳсулотлари давлат илмий-тадқиқот ва лойиҳа институтининг Чирчиқ филиали бўлим бошлиғининг ўринбосари.

Бондаренко Владимир Тимофеевич — Л. А. Костандов номли Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси цех бошлиғи.

Гарасюк Николай Иванович — «Средазхимремстроймонтаж» трестининг 1-ремонт-қурилиш-монтаж бошқармаси слесарь-монтажчилар бригадаси бошлиғи.

Иномов Рексебой Слановnatural — Л. А. Костандов номли Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг аппаратчиси.

Михеева Лариса Михайловна — КПСС XXVI съезди номли Олмалиқ химия заводи оператори.

Ошчепков Владимир Васильевич — Л. А. Костандов номли Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесарь-электриги.

Платонова Роза Васильевна — Л. А. Костандов номли Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг аппаратчиси.

Рожкова Людмила Георгиевна — азот саноати ва органик синтез маҳсулотлари давлат илмий-тадқиқот ва лойиҳа институти Чирчиқ филиалининг катта инженери.

Солихов Вазих Солихович — Л. А. Костандов номли Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг аппаратчиси.

Тамбовцев Геннадий Васильевич — Л. А. Костандов номли Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесарлар бригадасининг бошлиғи.

Трошченко Надежда Ивановна — КПСС XXVI съезди номли Олмалиқ химия заводининг аппаратчиси.

Юсупов Фердинад Мансурович — «Средазхимремстроймонтаж» трестининг бошқарувчиси.

Шунингдек, меҳнаткашлардан яна 3 киши II даражали Меҳнат шуҳрати ордени, 12 киши III даражали Меҳнат шуҳрати ордени, 17 киши «Шавкатли меҳнати учун» медали, 20 киши «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан тақдирланди.

«АДМИРАЛ НАХИМОВ» ПАРОХОДИНИНГ АВАРИЯСИ САБАБЛАРИНИ ТЕКШИРУВЧИ ҲУКУМАТ КОМИССИЯСИДАН

Қутқариб олинган пассажирлар ва экипаж аъзолари доимий яшаш жойларига жўнатилди. Азият чеккан 10 киши касалхонада даволанмоқда.

Қидирув-қутқарув ишларини ўтказиш натижасида 257 кишининг жасади сувдан чиқариб олинди. Ҳалок бўлганларнинг Новороссийскка келган оила аъзолари ва қариндошларига ҳар томонлама ёрдам берилмоқда.

Қидирув, сув ости инженерлик-техника ва водолаз ишлари кучайтирилди.

Ҳукумат комиссияси авария сабабларини текширишни давом эттирмоқда ва унинг оқибатларини тугатиш тадбирларини амалга оширмоқда.

ИДЕОЛОГИЯ ВА ҲАЁТ

КПСС МЕҲНАТКАШЛАРНИ ЮКСАК ҒОЯВИЙЛИК ВА КОММУНИЗМГА САДОҚАТ, СОВЕТ ВАТАНПАРВАРЛИГИ ВА ПРОЛЕТАР, СОЦИАЛИСТИК ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ РУҲИДА, МЕҲНАТГА ВА ИЖТИМОИЙ БОЙЛИККА ОНГЛИ МУНОСАБАТДА БЎЛИШ РУҲИДА ТАРБИЯЛАШНИ, УЛАРНИ МАЪНАВИЙ МАДАНИЯТ ДУРДОНАЛАРИДАН ЯНАДА ТЎЛАРОҚ БАҲРАМАНД ҚИЛИШНИ, СОЦИАЛИСТИК ТУРМУШ ТАРЗИГА ЗИД БЎЛГАН ҲУЛҚ-АТВОРНИ БАТАМОМ ТУГАТИШНИ ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ АСОСИЙ МАСАЛАСИ ДЕБ ҲИСОБЛАЙДИ.

(КПСС Программасидан).

МАҚСАД—АКТИВЛИКНИ ТАРБИЯЛАШ

«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилотининг аниқ мақсадни кўзлаб олиб борган иши ёш коммунистларнинг ижтимоий-сиёсий ва меҳнат активлигини оширишга ёрдам берди. КПСС аъзолигига кандидат, 5-цех токари Шуҳрат Қўзиев цех партия ташкилоти бюросида ҳисоб беришга тайёрланар экан, олдин қабул қилган социалистик мажбуриятини кўриб чиқиб, йиллик шахсий планини 1 декабрда бажаришга аҳд қилди. Партия комиссияси аъзолари ёш коммунистга савол берищганда, бу саволларга аниқ, равшан жавоб беришга тўғри келганди — ана шу суҳбат чоғида ўз мажбуриятини қайта кўриб чиқишини кўнглига тугиб қўйган эди. Чунки меҳнат унумдорлигини янада ошириш учун имконияти борлигини биларди. Кўсак чувийдиган машина учун детал тайёрлаш чоғида станокнинг бекор ишлашини камайтириш ҳисобига 1,5 минутни тежаб қолиш мумкин. Ш. Қўзиев ана шу резервдан фойдаланиб ҳар соатда илгариги 4 та ўрнига 5 та детал ясай бошлади. Пармалаш — агрегат станогига бир эмас, икки деталнн ўрнатиш ҳам вақтни тежашга имкон берди.

Илгари партия аъзолигига кандидатларнинг ҳисоботлари камдан-кам эшитиларди, — деди бирлашма партия комитети секретарининг ўринбосари Н. Михайленко. — Ҳозир махсус план ишлаб чиқилган бўлиб, бу планга мувофиқ кандидатлик стажини ўташ давомида ҳар бир ёш коммунист партком мажлисида ёки цех партия ташкилоти бюросида ҳисоб бериши керак. Бу эса кандидатнинг КПСС сафига киришга қанчалик тайёрлигини текшириш, унга зарур ёрдам кўрсатиш имконини беради. Бирлашманинг 454 коммунистни бирлаштирган партия ташкилотида КПСС аъзолигига 49 кандидат бор. Уларнинг ҳаммаси йил давомида ўртоқлари олдида ҳисоб берадилар.

Ёш коммунистлар масъулиятини оширишнинг яна бир формаси улар билан суҳбатлашишдир. Партия комиссияси партком томонидан ишлаб чиқилган махсус анкетага мувофиқ кандидатлар билан суҳбат ўтказади. Ана шундай суҳбатдан сўнг штамповкачи А. Жўраев йиғилишларда тез-тез, амалий таклифлар билан сўзга чиқадиган бўлиб қолди. 10-цех комсомол ташкилоти бюросининг аъзоси Н. Зуҳурова ёрдамчи ишлар билан шуғулланарди. Суҳбат чоғида бу қиз қайси касбни танлашини билмай юрганлиги маълум бўлди. Унга кўп ишлар ёқади, лекин ўзи учун энг муҳимини бир умрга танлаб олиши керак. Комиссия аъзолари муайян касбни танлашни тавсия этишгани йўқ, балки турли ишларга синчковлик билан қарашни маслаҳат беришди, касбни танлаб олгач, уни ўзлаштиришда Зуҳуровага ёрдам берилади.

КПСС аъзолигига кандидатларнинг ҳисоботлари шунчаки тадбир бўлиб қолмай, ундан кузатилган асосий мақсад ёш коммунистларнинг коллектив ижтимоий ва меҳнат фаолиятидаги иштирокини активлаштиришдан иборат. Бу тадбирлар яхши натижа бермоқда. Ўзбексельмашчилар етти ойлик планни муваффақиятли бажардилар. Планга қўшимча равишда 1 миллион сўмликдан кўпроқ қишлоқ хўжалик машиналари, улар учун эҳтиёт қисмлар, халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқарилди.

(ЎзТАГ мухбири).

СИЁСИЙ ЎҚИШНИ ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛИДА

ПОЙТАХТИМИЗДА сиёсий ва иқтисодий ўқиш ташкилотчиларининг республика семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Семинар-кенгашда шаҳар ва район партия комитетлари сиёсий маориф уйлари ва кабинетларининг мудирлари, пропаганда ва агитация бўлимлари мудирларининг ўринбосарлари, министрликлар, идораларнинг касаба союз ва комсомол ташкилотларининг масъул ходимлари иштирок этдилар. Унда КПСС Марказий Комитетининг «1986—1987 ўқув йилида меҳнаткашларни сиёсий ва иқтисодий ўқитишни ташкил этиш тўғрисида»ги қарорини бажариш борасида партия ташкилотларининг вазифалари кўриб чиқилди.

Маълумки, КПСС XXVII съездида таъкидланганидек, партия бутун халқни сафарбар этган қайта қуриш — бу авваламбор, ҳар биримизнинг онгимизни тубдан қайта қуришдир. Одамлар психологиясини ўзгартириш ва инсон омилини ривожлантиришда партия сиёсий ва иқтисодий ўқувининг аҳамияти бугунги кунда ҳар қачонгидан ҳам долзарб масаладир.

Мухбиримиз ана шу анжуманда иштирок этган областимиздаги баъзи сиёсий ва иқтисодий ўқув ташкилотчилари билан учрашиб, улардан ўз ишлари ва мулоҳазалари билан ўртоқлашишни илтимос қилди.

Р. С. НУРИДДИНОВА, Бекобод цемент комбинати партия сиёсий маорифи кабинетининг мудири:

Партия сиёсий маорифига аслида ишчи-пропагандистликдан ўтганман. Бор-йўғи иккинчи йил ишлаяпман. Дастлаб, тўғриси, қийин бўлди. Комбинатда бутун бошли сиёсий маориф ишларини бошқариш, айниқса, ўша даврларда бу соҳадаги «муз»ларни эритиш, одамларда меҳнатга ва ижтимоий ҳаётга онгли муносабатни тарбиялаш — бу аёл кишининг иши эмас экан, деган нотўғри ҳаёлларга ҳам борганман. Ҳозир шуларни эсласам, ўз-ўзимдан ҳижолат бўламан.

Ишлар юришиб кетди. Бирданига эмас, албатта. Партия ташкилоти, жонкуяр коммунистлар тоғдек мадад беришди. Партия сиёсий маорифи ва иқтисодий ўқувининг аҳамиятини ишчиларга эринмай тушунтирдик. Ҳа, бир пайтлар «Сиёсий ўқувни «щунчаки сиёсатда» деб, бефарқ қарайдиганлар анчагина бор эди.

Ҳозир бундай эмас. Кишиларнинг ўзи ана шундай зарур ишга эҳтиёж сезишмоқда. Мана бизнинг комбинатимиз, ишчиларимиздан қиёс. Илгари уч-тўртта сиёсий ва беш-олтита иқтисодий таълим мактаблари бўлган бўлса, ҳозир комбинатда 8 та партия сиёсий ҳамда 37 та иқтисодий таълим мактаблари ишламоқда. Улар ўз сафларига коммунистлар ва ишчиларни бирлаштирган. Олтита комсомол сиёсий маорифи мактабида ўтган ўқув йилида 120 дан зиёд ёшлар ўз билимларини оширдилар.

Сиёсий ва иқтисодий ўқувнинг ишлаб чиқаришга таъсири, меҳнат унумдорлиги ва ишчиларнинг ижтимоий активликларини оширишга кўрсатаётган самараси яққол сезилиб турибди. Масалан, комбинат ўтган йили ишлаб чиқариш план топшириқларини юз процентдан зиёд қилиб муддатидан илгари бажарди. Ўтган йили, ундан аввалги йилдагига қараганда кўпроқ тежамкорликка эришилди. Меҳнат унумдорлиги қарийб бир ярим баравар ўсди, кўпчилик ишчилар ўз шахсий планларини 2—2,5 процент ортиғи билан бажардилар. Бундай муваффақиятнинг сирини, мен сўз билан иш бирлигини таъминлашда, қолаверса, комбинатимизда идеология ишларининг самарадорлиги ва таъсирчанлигини бир мунча оширганимизда деб биламан.

Яна бир гап. Қўлга киритилаётган ютуқларда Э. Г. Гудич, Г. И. Суворов, Л. В. Гришачева, Н. Кузнецов, О. Ҳакимов, А. Абдуллаев сингари пропагандист, сиёсий ахборотчи, ҳозиржавоб агитаторларимизнинг меҳнатини алоҳида таъкидлашни истардим. Энг муҳими, уларнинг суҳбат ва лекциялари кишиларни янада яхшироқ меҳнат қилишга, эртага бугунгидан кўпроқ тер тўкишга даъват этади.

Олдимизда катта ва масъулиятли вазифалар турипти. Партия XXVII съезди қарорларини, партиянинг мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқаришни интенсивлашга қаратилган йўлини мукаммал ўрганиш, сиёсий ва иқтисодий таълимни съезд йўл-йўриқлари асосида қайта қуриш ана шу вазифалар занжиридаги энг муҳим ҳалқалар ҳисобланади.

Д. АБДУЛЛАЕВА, Ангрен кўмир кони партия сиёсий ўқуви кабинетининг мудири: КПСС XXVII съездида қилинган Сиёсий докладнинг асосий хулосаси яхшироқ ишлаш, барча социал ва иқтисодий жараёнларни жадаллаштириш, тартиб-интизомни янада мустаҳкамлаш, сал ғалатироқ бўлса ҳам айтиш керакки, ўзимизни ва бошқаларни ҳам қайта қуришдан иборатдир. «Хўжалик механизмини ҳар қандай қайта қуриш, — деб алоҳида таъкидлади ўртоқ М. С. Горбачев съездда, — маълумки, онгни қайта қуришдан, фикрлашда ва амалда таркиб топган бир хилликдан қатъиян воз кечишдан, янги вазифаларни равшан англаб олишдан бошланади».

Бу сўзларни биз ўз тилимизга — кундалик ишлар ва ҳатти-ҳаракатлар тилига кўчириб олишимиз ниҳоятда зарур. Партиямиз томонидан қўйилаётган янгича талаб ва вазифалар, ҳаёт, турмушнинг ўзи шуни тақозо этмоқда. Жамиятимиз ҳозирги вақтда шундай изга тушдики, эндиликда бу йўлда кутиб туришга асло вақт қолгани йўқ. Шунинг учун тезроқ қайта қуриш, жадаллаштириш керак. Буни ҳар бир соҳада амалга ошириш лозим.

Ўтган йили корхонамизда сиёсий ва иқтисодий ўқув системасида йигирмадан зиёд тингловчи белгиланган программани бажармади, паст ўзлаштирди, натижада улар кузги имтиҳонларга қолдирилди. Ўқув-ўқитув ишларининг савиясини ҳам юқори деб баҳолаб бўлмайди. Пропагандистлар, сиёсий докладчилар, агитаторлар ўз устиларида қунт билан ишламадилар, машғулотлар юзаки олиб борилди.

Корхонада ўтган йили ишлаб чиқариш планларининг барбод бўлгани учун, бир жиҳатдан биз ҳам айбдормиз. Чунки бу ишчиларни ҳам моддий, ҳам маънавий томондан етарли даражада рағбатлантиролмаганимизнинг оқибати. Ишлаб чиқаришни идеологик жиҳатдан таъминлай олмаслик, машғулотларнинг корхона ҳаёти билан тўла боғланмаганлиги, кишиларда ижтимоий активликни уйғотолмаслик ана шундай хунук ҳолатларга олиб келишини ўз тажрибамизда кўриб ишондик.

Ўтган йилги сабоқлардан янги ўқув йилида етарли хулосалар чиқариб оламиз. Ҳозир партия маорифи кабинети намунали равишда жиҳозлаб қўйилди, диапроектор, кўргазмали қуроллар сотиб олдик. Келгуси ўқув йилидаги ўқишни КПСС XXVII съезди, КПСС Марказий Комитети 1986 йил июнь Пленуми қарорлари билан боғлашга, ўқиш ташкилотчилари, пропагандистларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашга асосий эътиборни қаратамиз.

А. Е. КИМ: Иқтисодий мактаб тингловчиси, Ўзбекистон металлургия заводи ишчиси: Яқинда «Правда» газетасида босилган «Омманинг сиёсий ва иқтисодий таълимини КПСС XXVII съезди талаблари даражасида кўтарайлик» деган редакцион мақолани қизиқиб ўқидим. Ундаги мана бу сатрлар менда, айниқса, зўр хайрихоҳлик уйғотди: «Пропагандист кадрлар... составини сиёсий ва маънавий етук, ҳар томонлама билимдон кишилар билан мустаҳкамлаш лозим. Бу ишга партия, совет ходимларини, ижодкор зиёлилар ва олимларни, тажрибали мутахассисларни, хўжалик органларининг, касаба союз ва комсомол комитетларининг раҳбарларини кенгроқ жалб этиш муҳимдир».

Семинар-кенгашда ҳам бу тўғрида жиддий ва таҳсинга сазовор гаплар айтилди. Иқтисодий ўқувларимиз кўп вақт конкрет ҳаёт билан боғланмай қолаётир. сиёсий ҳамда иқтисодий докладчилар, ахборотчилар ҳамон аввалдан тузилган конспектлардан нарига ўтолмаётир, пропагандистларимизнинг сўзи ҳамма вақт ҳам жонли, илҳомбахш бўлавермайди. Баъзан эса уларнинг гап-сўзларини эшитиб: «бундай маъруза кимга керак, осмондан сал пастроқ тушинг» дегинг келади...

Ўйлайманки, КПСС XXVII съезди материаллари асос қилиб олинадиган янги ўқув йилимизда бундай қуруқ сафсатабозликларга барҳам берилади. Чунки ҳозирги вақтда, ҳозиргидек долзарб шароитда энг яхши деб топилган ишларимизда ҳам агар синчиклаб қаралса, нимадир етишмаётганини пайқаб олиш қийин эмас. Чунки, жадаллаштириш, қайта қуриш—бу шунчаки гап эмас. У—ўсиш, улғайиш, изланиш ва ижодкорлик, мақсад сари дадил ва қатъий қадамлар қўймоқ демакдир. Бу эса ўз навбатида сиёсий ва иқтисодий ўқувимизга ҳам тўла дахлдордир.

ЭЪТИҚОДЛИ АТЕИСТЛАРНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК

Фурқат номли ўрта мактабда ташкил этилган илмий атеизм халқ университети тингловчилари орасида ишчи ва колхозчилар, пенсионер ва ёшлар, уй бекалари ҳамда турли касб эгалари бор.

Яқинда район партия комитети уюштирган илмий-амалий конференцияда ана шундай халқ университетларини, атеистик бурчак ва кўргазмаларни кўпайтириш зарурлиги, районда атеистик тарбиянинг ҳозирги аҳволи ва КПСС XXVII съезди талаблари асосида уни янада яхшилаш масалалари ҳақида сўз борди.

Докладчи — фалсафа фанлари доктори А. Ортиқов шаҳар ижроия комитети раиси К. Сиддиқжонов, ҳушёр турмуш тарзи учун район кўнгилли жамиятининг раиси Н. Тошпўлатов, «Гулистон» колхози партия ташкилотининг секретари Э. Абдуллаев, лектор-атеист А. Маҳмудов ўртоқлар ўз чиқишларида мустаҳкам эътиқодли атеистларни тайёрлаш масалалари бўйича фикр ва мулоҳазаларини ўртага ташладилар, ўзаро тажриба алмашилди.

Умуман районда меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялашга кейинги пайтларда алоҳида эътибор берилмоқда. Шу мавзуда кўпгина бошланғич партия ташкилотларида йиғилишлар бўлиб ўтди. Район партия комитети пленумида КПСС XXVII съезди талаблари асосида омма ўртасида олиб борилаётган атеистик тарбияни янада кучайтириш соҳасидаги вазифалар муҳокама қилинди. Пленум қабул қилган қарорлар қандай бажарилаётганлиги партия ташкилотларининг диққат марказида турибди.

Колхоз ва совхозларда, маҳаллаларда бўлаётган учрашув ва кечаларда атеист олимлар қизиқарли мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар.

А. АҲМЕДОВ,
Пискент райони.

ШИЙПОНДА ЛЕКЦИЯЛАР

Паркент райони дала меҳнаткашлари ўртасида лекция пропагандаси олиб боришда маҳаллий лекторлар қатори республикамиз пойтахтининг етук мутахассис олимлари ҳам фаол қатнашмоқдалар. Шуни айтиш кифояки, сўнгги бир ой давомида тошкентлик олимлар 15 марта деҳқонларни қизиқтирган турли темаларда лекциялар билан чиқишди.

Яқинда бир группа тошкентлик олимлар паркентликлар ҳузурида бўлишди. Рус тили ва адабиёти институтининг доценти, иқтисод фанлари кандидати Н.Қодиров Калинин номли совхоз меҳнаткашларининг илтимосига биноан бу ерда халқаро темада лекция ўқиди. Шу институтнинг ўқитувчиси, фалсафа фанлари кандидати Қаҳрамон Орипов «Меҳнатсиз даромад жиноятдир» деган темада «Коммуна» совхози дала шийпонида лекция ўқиди. Иқтисод фанлари кандидати Ф.Орифхўжаевнинг лекцияси атеистик темага бағишланди. Унинг бу темадаги чиқишини «Гулбоғ» совхозининг юзлаб меҳнаткашлари қизиқиш билан тингладилар. Профессор М. Зокировнинг «Кумушкон», «Сўқоқ» дам олиш уйларидаги лекциялари меҳкашларни атеистик руҳда тарбиялаш темасига бағишланди.

А.НАБИХЎЖАЕВ.

Партия ташкилотларидан хатлар

Жанговарлик кўриги давом этмоқда

Киритилган ўзгартишлар билан қабул қилинган КПСС Уставида кўрсатилганидек, бошланғич партия ташкилоти меҳнат коллективининг сиёсий ўзаги бўлиб, меҳнаткашлар ўртасида бевосита иш олиб боради, уларни партия теварагига жипслаштиради, коммунистик қурилиш вазифаларини бажаришга уюштиради.

Коллектив муваффақияти кўп даражада партия ташкилотининг жанговарлигига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам Тошкент тўқимачилик комбинатида бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик кўригини юксак даражада ўтказишга эътибор кучаймоқда. Жанговарлик кўригининг биринчи босқичида кўрикни ўтказувчи комиссия состави тасдиқланди ва вазифалар белгилаб олинди. Иккинчи босқич эса асосан коммунистлар билан суҳбатларга бағишланди. Айниқса арқоқ тўқув цехида кўрик уюшқоқлик билан ўтказилди. Ишлаб чиқариш планларининг бажарилиши, коммунистларнинг партия топшириқларини қандай адо этаётганликлари, цехда олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишлар бўйича қизиқарли суҳбатлар бўлди. Суҳбатларнинг бирида комплекс бригада бошлиғи Т. Турсунбоевга ишчилар билан қўпол муомалада бўлаётганлиги танбеҳ сифатида айтилди. Планлар бажарилмаётганлиги учун танқид қилинди.

Бригада бошлиғи бу танқиддан тегишли хулоса чиқариб олди. Ишчилар билан дилдан гаплашадиган бўлди, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини ўрганди. Кейинроқ шу коллектив корхонада биринчи бўлиб Чернобилга ёрдам фондига бир кунлик иш ҳақини ўтказиш ташаббуси билан чиқди. Бригада ўз имкониятларини тўла ишга солиб, тез орада планларни бажарадиган бўлди.

Суҳбатларнинг бирида коммунист Р. Очилов партия топшириғига эга эмаслиги маълум бўлди. Партия ташкилоти уни агитатор қилиб белгилади ва тез орада ўз фаолиятини бошлаб юборди. С. Назаров, Д. Қосимов, Д. Юнусов ва бошқа коммунистлар суҳбатлар давомида ишлаб чиқаришни ривожлантириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, оммавий-сиёсий ишлар даражасини оширишга қаратилган қатор таклиф ва мулоҳазалар билдирдилар. Уларнинг ҳаммаси ҳисобга олиниб умумлаштирилди. Жанговарлик кўриги эндиликда партия ташкилотлари ва коммунистларнинг активлигини оширшга хизмат қилмоқда.

А. ГЕХТЛЯР,
Тошкент тўқимачилик комбинати.

ЯНГИ КИТОБЛАР

ЗАМОН ВА УСЛУБ

Москвадаги Сиёсий адабиётлар нашриёти «Правда» газетаси редколлегия аъзоси Виктор Кожемяконинг «Замон ва услуб. Бош мавзу қирралари» китобини босмадан чиқарди. «Правда» газетаси саҳифаларида партия ташкилотлари тажрибасини очиб беришга бағишлаб берилган кўпгина йирик мақолалар китоб учун асос қилиб олинган.

Партия, совет, хўжалик кадрларини шакллантириш юзасидан партия ташкилотлари кўраётган тадбирлар, ғоявий-сиёсий ишларни ташкил этиш тажрибасига бағишланган боблар китобхонларда катта қизиқиш уйғотади. Автор айрим жойларда рўй бераётган салбий ҳолатларнинг келиб чиқиш сабабларини атрофлича таҳлил қилган.

Асосий боблар ташкилий-партиявий ишларни такомиллаштиришга, коммунистларнинг авангардлик ролини оширишга бағишлангандир. Ўқувчи бу ерда партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш, ижрони текшириш, коммунист раҳбарнинг бурчлари, сўз ва иш бирлиги бўйича бой маълумотлар олади.

МАҲАЛЛА КОМИТЕТЛАРИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Бутун қишлоқ қўллаб-қувватлади

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Оржоникидзе қишлоқ Совети территориясида жойлашган «Қайтмас» қишлоғида янги составдаги маҳалла комитети иш бошлади.

ОЧИҒИНИ айтганда, шу вақтгача қишлоқда маҳалла комитети номигагина сайланиб, аслида уларнинг роли, таъсир кучи сезилмас эди. Турли маросим ва йиғинларни ҳар ким ўз хоҳишича ўтказаверарди.

Область Советининг депутати Нурали Қидиралиев бўлим бошлиғи вазифасига тайинланганидан сўнг маҳалла комитетининг ишини жонлантиришга ҳам астойдил киришди. Қишлоқ активлари билан маслаҳатлашиб, маҳалла комитети аъзолигига турли касб эгаси бўлган меҳнаткаш, обрўли кишиларни тавсия этди. Маҳалла комитети раиси этиб қишлоқдаги Ҳамза номли 5-ўрта мактаб илмий бўлим мудири Абдусалом Анорбоев сайланди.

Қишлоқда Ким Пен Хва номли колхознинг 5 та пахтачилик бригадаси, 236 хонадон бор. 21 кишидан иборат маҳалла комитети аъзолари янгича урф-одатларни қишлоқ аҳолиси турмушига сингдириш учун актив иш олиб боришяпти. Жумладан, тўй комиссияси аъзолари қишлоқдаги тўй-тантаналарни замонавий, ортиқча чиқимсиз, дабдабасиз, ихчам ўтказишга киришдилар.

Тўй комиссияси аъзолигига бўлимдаги 5 та бригада бошлиғи ва ҳар бир бригададан биттадан ташкилотчи колхозчи аёлнинг киритилганлиги, айниқса тўғри иш бўлди. Улар тўйларни қишлоқ Совети тавсиялари асосида ва маҳалла комитети назоратида тартибли ўтказишга ҳаракат қилишмоқда. Аввало тўй куни бригада бошлиқлари ва маҳалла комитети аъзолари иштирокида ўзаро келишилган ҳолда белгиланади. ЗАГСдан ўтишдаги ортиқча дабдабалар, зиёфатлар йўқ қилинди. Қиз базми ҳам тугатилиб, келин никоҳ куни куёв хонадонига узатилиб бориладиган бўлди. Аёлларнинг тўйларга тугун-тоғора кўтариб боришлари ўрнига ихчам, эсдалик совғалари тақдим этиш тавсия этилди. Тўй-ҳашамларни спиртли ичимликларсиз ўтказиш одат қилинди.

Аммо, ҳар бир эскилик сарқити осонликча барҳам топмаганидек, янгилик ҳам ўз-ўзидан, қийинчиликсиз турмушга сингиб кетавермайди, албатта. Бу қишлоқда ҳам шундай бўлди. Айрим ота-оналар «Қизимизни ўстириб, орзу-ҳавас кўриш ниятимиз бор, ҳаётда бир бўладиган қиз базмини қандай йўқ қиламиз» деб эътироз билдиришди. Вояга етган қизлар орасида «қиз базмисиз турмушга чиқмайман» деб оёқ тираганлар ҳам топилди.

Шундай мураккаб шароитда маҳалла комитети ташаббусни ўз қўлига олиб, қишлоқда тушинтириш ишларини бошлаб юборди. Турсуной Абдиева, Боғлар Давлатова каби илғор колхозчи аёллар тўйга ҳозирлик кўраётган оилаларда бўлишиб, янгича анъаналарни қарор топтириш давр талаби — халқ талаби эканлигини қайта-қайта тушинтирдилар. Маҳалла комитетининг шу хусусдаги қарори ва белгиланган конкрет тадбирларни тавсия сифатида кўп нусхада тайёрланиб барча бригадаларнинг аъзоларига тарқатилди.

Уюшқоқлик билан амалга оширилган тадбирлар самарасиз қолмади. Масалан, Тўйтепа механизациялашган кўчма колонна шофёри Алиқул ва унинг рафиқаси, колхоз аъзоси Истара Мирзақуловлар маҳалла комитетига келишиб қизлари Собирани узатаётганликлари ва тўйни янгича тартибда ўтказишга қарор қилганликларини айтишди.

— Жуда соз, раҳмат, дейишди маҳалла комитетидагилар. — Ўзимиз бош-қош бўламиз.

— Илтимосимиз шуки, — деди А. Мирзақулов, — фақат шу урф-одат бундан буён, албатта, давом этсин. Тағин биргина биз...

— Бу ёғидан хавотир олманг. Бошлаб олсак бас, — маҳалла комитети раиси унга далда берди.

Мирзақуловлар хонадонида тўй яхши ўтди. Тушликда маҳаллага ош тарқатишди. Қишлоқ аёллари биринчи бор тўйга тугун-тоғорасиз, ихчам совға-саломлар билан кириб келишди. Кечки пайт эса хонадонга қизнинг дугоналари тўпланишиб, ҳазил-мутойиба, ўйин-кулги билан соат 24 ларгача давра қуришди. Қиз базми ўрнига уюштирилган хайрлашув кечаси одоб билан, мазмунли ўтди.

Янгича ўтган биринчи тўй қишлоқ аҳлида катта қизиқиш уйғотди. Шундан сўнг М. Абдураимов, М. Жўраев, Б. Ҳамдамқулов, У. Аҳмедовлар хонадонларида, умуман ҳозиргача жами12 оилада тўйлар янгича тартибда ўтказилди.

Қишлоқда хайрли ишга қадам қўйилди. Аммо маҳалла комитети олдида ҳали бир қанча муаммолар турибди.

— Аёлларимизнинг тўйларга тугун-тоғорасиз боришларини йўлга қўя олганимиз яхши бўлди, — дейди маҳалла комитети раиси А. Анорбоев. — Бироқ масаланинг бошқа бир томони бизни қийнамоқда. Қишлоғимиздаги тўйларга бошқа қишлоқлардан меҳмон аёллар ҳали ҳам тугун-тоғора билан келишяпти. Бу эса қишлоғимиз аёлларини ноқулай аҳволга солиб қўймоқда. Демак, янгича тартибларнинг бутун район бўйлаб кенг ёйиш чораларини кўришимиз керак экан.

Олдимизда турган яна бир муаммо шундан иборатки, тўйларимизда мактаб ёшидаги болаларнинг иштирок этишига ҳамон чек қўя олмаяпмиз. Биз бу муаммони мактаб педсовети ва ота-оналар билан ҳамкорликда ҳал этишга ҳаракат қиляпмиз.

У. ҲАМИДОВ,
С. ҚУРБОНҚУЛОВ.

ПЛАКАТЛАР—ОММАГА

ОРЖОНИКИДЗЕ районида Сиёсий плакатларга обуна тўплаш плани бажарилди. Келгуси йили олинадиган 1920 нусҳадаги турли сиёсий плакатлар район хўжаликларидаги дала шийпонлари, маданият уйлари ва клубларни безайди.

КПСС XXVII съезди материаллари, тинчлик, иқтисодий мавзулардаги плакатлар сиёсий ахборотчилар ва пропагандистлар учун муҳим қўлланма бўлади, олиб борилаётган сиёсий ва хўжалик ишлари савияси ҳамда сарамасини оширишга хизмат қилади.

Плакатларга обуна бўлишда «Коммунист» колхози, механизациялашган кўчма колонна, Ильич номли паррандачилик ишлаб чиқариш бирлашмаси активлик кўрсатди.

Ҳозир, районда марказий, республика, маҳаллий матбуот нашрларига обуна ишлари қизғин олиб борилмоқда. Бу ишда жамоатчи матбуот тарқатувчилар ва «Союзпечать» район агентлиги ходимлари муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Обуна тарқатувчилар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа ташкил қилинган. Сиёсий аҳамиятга эга бу кампанияни активлик ва уюшқоқлик билан ўтказганлар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириладилар.

ОБУНА-87

АГИТАТОРЛАР ҲАМРОХИ ВА КЎМАКЧИСИ

«Ўзбекистон агитатори» журнали партия ва халқнинг КПСС XXVII съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди қарорларини амалга ошириш йўлидаги курашини тўла қонли ёритади, Советлар мамлакати, республикамизнинг тарихий ютуқларини, КПСС, Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини пропаганда қилади. Журнал материаллари агитаторлар, сиёсий ахборотчилар, партия комитетларининг докладчилари учун, мамлакатнинг ички сиёсий, иқтисодий, маданий ҳаёти ва халқаро аҳвол масалаларини ўрганувчи, меҳнаткашларга тушунтирувчи барча кишиларга мўлжалланган.

Келгуси йили журнал саҳифаларида «КПСС XXVII съезди ҳақида суҳбатлар» ва «КПСС Программаси сатрлари» циклидаги мақолаларни босиш давом эттирилади. «Ўзбекистон: XII беш йиллик марралари» рубрикасидаги материалларда республиканинг социал-иқтисодий ривожлантириш плани ва унинг қандай амалга оширилаётгани ҳақида ҳикоя қилинади.

«Сиёсий агитация активистлари мактаби», «Методика. Маслаҳат. Консультация». «Кўргазмали агитация методика, тажриба» бўлимларидаги мақолалар агитация ишини ташкил этиш ва методикасини ўрганувчиларга аталган.

Журналда доимо бериб бориладиган факт ва рақамлар подборкалари, муҳим саналарга аталган статистика материаллари, мамлакат ва республикамизнинг иқтисодий ҳамда маданий ҳаётига доир маълумотлар агитаторлар, сиёсий ахборотчи ва партия комитетлари докладчиларининг суҳбат ва докладларга тайёрланишларига жуда қўл келади.

Қизил бурчак, дала шийпони, чорвадорлар уйи, маданий спорт комплексини қандай жиҳозлаш, тематик кўргазмани қандай ташкил этиш керак, шаҳар ва районни бадиий-сиёсий безатиш учун қандай талаблар қўйилади? «Ўзбекистон агитатори» саҳифаларида ана шу саволларнинг ҳаммасига жавоб топиш мумкин.

«Ғоявий-тарбиявий иш тажрибаси», «Ғоявий-тарбиявий иш оператив, таъсирчан бўлсин», «Партия комитети секретари минбари», «Фан-техника тараққиёти: сўз ва иш билан агитация қилайлик» деган бўлимларда бериладиган материаллар партиянинг янги талаблари асосида партия ташкилотлари, агитколлективлар, сиёсий ахборотчилар группалари ишини қайта қуриш тўғрисида ҳикоя қилади. «Сиёсий агитация активистлари минбари», «Редакция почтасидан», «Ғоявий-тарбиявий иш хроникаси» рубрикаларининг материаллари идеология иши активистларининг кундалик юмушлари, агитаторлар, сиёсий ахборотчилар, мураббийларнинг ижодий изланишларидан баҳс этади.

«Оғзаки чиқишлар учун материаллар», «Илғор тажриба плакати», «Ҳуқуқ темасида», «Икки дунё —икки хил турмуш тарзи», «Атеистик темада», «Бизнинг календарь», «Саволларга жавоб», «Қишлоқ агитатори кундалиги», «Китоб жавони» каби анъанавий бўлим ва рубрикалар бундан буён ҳам давом эттирилади.

* * *

«Ўзбекистон агитатори» журнали ўзбек ва рус тилларида ойига икки марта чиқади.

ТАНИҚЛИ ОЛИМЛАРИМИЗ

УСТОЗИМ ҲАҚИДА

ОТАБОЙ Эшоновнинг номи Ўзбекистон ССРда юридик фанининг шаклланиши ва ривожланиши билан чамбарчас боғлиқ. У кишининг давлат ва ҳуқуқ назарияси ва тарихи фанига, илмий-педагогик кадрлар тайёрлашга ҳамда юридик маълумот беришга қўшган ҳиссаси улкан.

Отабой акага шогирд бўлганим билан фахрланаман. Уни 31 йилдан буён яқиндан биламан. Студентлик вақтимда домланинг Совет давлати ва ҳуқуқи тарихидан ўқиган лекциялари менда катта таассурот қолдириб, бу соҳага қизиқишни кучайтирган. Кейинги чорак аср мобайнида эса бевосита устоз раҳбарлигида илмий иш олиб бордим. Юридик фанлар кандидати ва доктори илмий даражасини олиш учун диссертация ёқладим. Устозни шахсан биламан, унинг педагогик ва илмий фаолиятидан хабардорман. Мана, унинг ижтимоий ҳаётидан баъзи маълумотлар.

Отабой Эшонов фан соҳасига ёшликдан қизиққан. 1936 йилда 21 ёшида Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитети қошидаги Совет қурилиши ва ҳуқуқ институтини битирди. Шу йили Тошкент юридик институтида ассистент, 1939 йилдан бошлаб эса доцент бўлиб ишлай бошлаган. 1941 йилда 26 ёшида фан кандидати илмий даражасини олди ва илмий изланишларни давом эттирди, республикада Совет давлати тузилишига доир масалаларни чуқур ўрганди ва фан доктори диссертациясини ҳимоя қилди.

50-йилларда Отабой ака В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университети давлат ва ҳуқуқ тарихи кафедрасининг мудирлигини кенг педагогик ва илмий ишлар билан қўшиб олиб борди. Олимнинг 200 дан зиёд илмий ва илмий-оммабоп асари 50-80-йилларда ёзилган бўлиб, улар орасида энг муҳимлари Бухоро Халқ Совет Республикаси, унинг ижтимоий-давлат тузуми ва халқ демократик ҳокимиятининг характерини чуқур илмий-назарий жиҳатдан таҳлил этишга бағишланган. Отабой Эшоновични Совет фани жамоатчилигига кенг танитган бу асарлар жумласига «Бухоро Халқ Совет Республикасининг барпо этилиши» (1955), «Бухоро Халқ Совет Республикаси» (1969), «Ўзбек халқининг миллий давлатини барпо этишда Компартия ва Совет ҳукуматининг роли» (1978) каби йирик илмий асарларни киритиш мумкин.

Ҳуқуқшунос олим Совет давлати ва ҳуқуқи назарияси ҳамда тарихи фанининг бошқа бир қатор муаммолари доирасида ҳам самарали илмий ишлар яратди. Улар Туркистон, Хоразм ва Ўзбекистон республикалари давлат қурилиши, Совет давлатининг функциялари, СССР ва Ўзбекистон ССР Конституциялари каби йирик масалаларга бағишланган.

Олимнинг фан соҳасида олиб борган катта ташкилотчилик фаолияти ҳам салмоқлидир. Академик Х. Сулаймонова билан ҳамкорликда уч томлик «Ўзбекистон Совет давлати ва ҳуқуқи тарихи»ни нашр этишга тайёрлади ва унга масъул муҳаррирлик қилди.

1958—1961 йилларда Отабой ака Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институти директорининг ўринбосари, сўнгра директори бўлиб хизмат қилди. 1957 йилдан то ҳозирги кунгача шу институтда давлат ва ҳуқуқ назарияси ҳамда тарихи секторининг, шунингдек давлат ва ҳуқуқ бўлимининг мудири, юридик фанлари докторлик диссертацияларини ёқлаш бўйича илмий советнинг раиси бўлиб ишлаб келмоқда.

Ҳар бир олимнинг хизмати унинг кадрлар тайёрлашдаги ишлари билан ҳам баҳоланади. Унинг малакали ҳуқуқшунослар тайёрлашга қўшган ҳиссасини алоҳида айтиш лозим. Устознинг шогирдлари орасида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзолари, фан докторлари, профессорлар, доцент ва фан кандидатлари Ўзбекистондагина эмас, балки қардош Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистонда ҳам илмий-педагогик ишлар олиб боряптилар. О. Э. Эшоновнинг фан, маориф соҳасидаги ҳамда жамоат ишларидаги фаолияти муносиб баҳоланди. У Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси этиб сайланган. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби ва профессордир.

Отабой Эшоновични фанда юксак камолот босқичига кўтарган учта манбани алоҳида таъкидлаб ўтишни истардим. Биринчиси Совет ҳокимияти ва илҳомбахш социалистик тузумдир. Бизнинг ҳаётбахш тузумдагина ҳар бир оддий инсон истаганча билим олиши, илмий иш билан шуғулланиши ва ўз қобилияти, талантини рўёбга чиқариши мумкин. Иккинчи муҳим омил — партиямизнинг ленинча миллий сиёсати, халқлар дўстлигидир. У Москвадаги рус олимларидан, уларнинг қардошлик ёрдамидан баҳраманд бўлди. Учинчиси эса ўткир ақл-заковат, истеъдод ва фаол ижодий меҳнат, изланиш, қунт ва мақсад сари дадил интилишдир. Ана шу уч асосий омил туфайли Отабой Эшонович таниқли олим, йирик фан арбоби ва устоз даражасига кўтарила олди. Унинг ана шу хислатларидан ҳар биримиз ўрнак олсак арзийди.

Устознинг яна бир яхши фазилати бор: у ўта камтар ва оддий, тингловчи фикрини, суҳбатдоши муддаосини зийраклик билан илғаб оладилар, ҳурмат билан қарайдилар. Ўз фикр-мулоҳазаларини эса тингловчига қисқа ва лўнда етказадилар. Баъзи одамлар йиғилишларда доимий сўзга чиқиб бир хил фикрларни такрорлайверишади. Устоз бундай доимий «нотиқликни» хуш кўрмайдилар. Зарурат бўлганда қисқа, лўнда ва мантиқ билан мустаҳкам фикр-мулоҳазаларни ўртага ташлайдилар.

Ярим аср мобайнида тўплаган бой ва чуқур назарий илмий билимлари, турмушларини устоз илм-фан аҳлидан олган амалий тажрибалари ва кенг жамоатчилик эътиборига ўз асарлари орқали тавсия қилиб келмоқда.

У. ЧОРИЕРОВ,
юридик фанлари доктори.

ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ:

ИЛМИЙ МАРКАЗ

● Республика агросаноат комплекси эҳтиёжларига янги илмий марказ хизмат қила бошлади — Тошкентда Бутуниттифоқ консерва ва мева қуритиш илмий-тадқиқот институтининг Ўрта Осиё бўлими очилди.

Бўлим олимлари режаларида республикамиз боғлари ва сабзавотчилик хўжаликлари нози-неъматларини сақлаш ва қайта ишлаш муаммоларини тадқиқ этиш билан бир қаторда янгиликларни ишлаб чиқаришга жорий қилиш ҳам бор. Бу эса, янги прогрессив технологияларни агросаноат бирлашмаларининг конкрет корхоналарида жадалроқ жорий этиш имкониятини беради.

(ЎзТАГ мухбири).

Паркент районидаги Калинин номли колхознинг Баҳром Акромов етакчилик қилаётган бригадаси аъзолари ҳар йили аҳоли дастурхонига сархил мева етказиб беришмоқда. Эрта баҳорданоқ боғларда агротехника тадбирларининг вақтида ўтказилганлиги туфайли бу йил ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Бундан ташқари коллектив аъзолари ем-хашак жамғаришга ҳам алоҳида эътибор бераяптилар. Суратда: бригада аъзолари Т. Тешабоева, М. Асатуллаева; хашак ортиш пайти.

Н. Шарипов фотолари.

АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ: ФЕРМА ВА КОМПЛЕКСЛАРДА ЗООВЕТЕРИНАРИЯ ХИЗМАТИ

СИГИРЛАР СОҒЛОМ, МАҲСУЛОТ МЎЛ БЎЛСИН

ОБЛАСТИМИЗНИНГ айрим хўжаликларидаги чорвачилик комплекс ва фермаларида зоотехника-ветеринария қоидаларига тўла амал қилинмаганлиги туфайли қорамоллар турли хил касалликларга чалинаяпти. Натижада соғин сигирлар мажбуран сўйиб юборилаяпти. Маҳсулот етиштириш планлари барбод бўлаяпти.

Яқинда мухбиримиз Чиноз районидаги «Чиноз» наслчилик совхоз-техникумида бўлиб, хўжалик раҳбарлари, мутахассислари, соғувчилар, молбоқарлар билан зооветеринария хизмати савиясини кўтариш учун нималарга эътибор бериш кераклиги ҳақида суҳбатлашди. Улар камчиликларни тугатиш, ҳаёт ўртага қўяётган муаммоларни оқилона ҳал этиш учун ишни қандай йўл билан қайта қуриш зарурлиги ҳусусида фикрлашдилар.

АМАЛДА ҚЎЛЛАШ ВАҚТИ КЕЛДИ

С. САТТОРОВ,
совхоз-техникум директори

— ХЎЖАЛИГИМИЗ асосан чорвачиликка ихтисослаштирилган. Мавжуд 4 та фермада 5000 га яқин қорамол боқилаяпти. Шулардан 1763 боши айни кунларда соғилаётган сигирлардир. Ҳар бир сигирдан кунига 12,5—13 килограммдан сут олинмоқда.

Мўл сут, гўшт етиштириш учун аввало сигирлар соғлом бўлиши керак. Бусиз мўлжалдаги маҳсулотни олиб бўлмайди. Хўш, бунинг учун нима қилиш керак. Фермаларда турли хил касалликлар қаердан пайдо бўлаяпти? Касаллик ҳуруж қилмасдан унинг олдини олишнинг иложи борми? Албатта, бор. Табиийки, фермадаги сигирларнинг емиши яхши бўлса, чиқиндилар вақти-вақти билан тозалаб турилса, таги доимо қуруқ турса, захарли, лой кечиб юрмаса бундай жойда касаллик бўлмайди. Демак, ташқаридан келади. Шунинг учун ҳам фермаларда санитария-киритув пунктларини ташкил этиш ва унинг ишини тартибли йўлга солишни қатъий қоида қилиб қўйиш керак. Ана шунда ҳар бир мутахассис, соғувчи, молбоқар назорат остида бўлади. Вақтида кўрикдан ўтиб туради.

Бегона одамларни иложи борича камроқ киритиш лозим. Бу борада чет эллик ҳамкасбларимиз тажрибаси ибратлидир. Масалан, Венгрияда чорвачилик комплекслари тўла механизациялаштирилган. Соғувчи, молбоқар кунига бир марта санитария кўригидан ўтади. Механизмларни созловчи ишчилар бир кунда фермага неча бор кирмоқчи бўлсалар шунча марта медицина назорати хонасига кириб чиқадилар. Фермалардаги моллар деярли касалликка чалинмайди, Чунки кириш йўллари берк. Зоотехника-ветеринария хизмати кўнгилдагидек ташкил этилган. Таги тоза, рацион асосида озиқлантирилаётган сигирларнинг маҳсулдорлиги ҳам 8—9 минг килограммдан юқори.

Бизда шундай қилиш мумкинми? Албатта, мумкин. Аввало соғувчиларнинг ҳар бирига ҳозиргидек 30—35 бош эмас, балки маълум вақт ичида 100 бошдан зиёдроқ сигирни соғиб улгуришларига имконият яратиш керак. Бунинг учун эса фан-техника ютуқларини ишлаб чиқаришга дадил татбиқ этиш талаб этилади. Ахир бу соҳада бизда тажриба бор. Масалан, Оржоникидзе районидаги «Красний водопад» эксперименталь базасида она-бола соғувчилар Э. Суюнова ва Р. Суюновлар «Тандем» аппарати ёрдамида 240 бош сигирни соғиб улгуришаяпти-ку. Уларнинг тажрибасини ҳамма ерда қўллаш керак. Шунда 500 бош соғин сигирга эга бўлган фермада бор-йўғи 4 тагина соғувчи ишлайди холос. Кириб-чиқиш эса кескин камаяди.

Агарда йирик-йирик чорвачилик ферма ва комплексларини бошқарув телемосламалар ёрдамида олиб борилса яна ҳам яхши бўларди. Ана шунда ферма ичкарисига кириш шарт бўлмай қолади. Бош зоотехник хонасида ўрнатилган телемосламалар орқали истаган молхонангиздаги ишларнинг боришини кузатиб, у ердаги аҳвол билан бемалол танишиш мумкин бўлади. Тўғри бу иш хўжаликка анча қимматга тушади. Лекин, 3—4 йилда ўзини оқлайди. Моллар соғлом ўсиб, тўйдириб боқилгач, маҳсулдорлик ошиб бораверади.

ШАРОИТГА ҚАРАБ ИШ ЮРИТАЙЛИК

◆ С. АГЛИУЛИН,
ветврач

— ҲЕЧ КИМГА сир эмас. Сигирларнинг зоти қандай бўлишидан қатъий назар аввало соғлом бўлиши керак. Ана шунда у кўнгилдагидек маҳсулот беради.

Мадомики гап қорамолларда учрайдиган касалликлар ҳақида борар экан, мен ўзимнинг 18 йиллик ветеринарлик фаолиятимдан баъзи мисолларни келтирб ўтишни лозим топдим. Бошқа хўжаликлар ветврачлари қандай иш юритишлари ҳақида аниқ тасаввурга эга эмасман-у, лекин бизнинг фермамизда қатъий қоида бор. Ҳар бир бузоқ, ғунажин, сигир, буқалар учун касаллик варақаси очилган. Бу варақа бузоқ туғилган кундан бошлаб тутилади ва жониворлардаги ўзгаришлар, касалликлар, эмлашлар қайд қилиб борилади. Бунинг аҳамияти катта. Масалан, хўжалигимиз мисолида олиб кўрайлик. Сигир туққунча бошқа фермада боқилади. Унга ўзга молбоқар, соғувчи қарайди. Бузоқлагандан сўнг навбатдаги фермага ўтказилади. Бригадалардаги веттехниклар, соғувчи ва молбоқарлар сигирнинг аҳволи билан унинг варақаси орқали танишадилар ва шунга қараб қаровни ташкил этадилар.

Биз қорамолларни ҳар кварталда бир марта комплекс текширувдан ўтказамиз. Молхоналар, яйратиш майдонлари дезинфекция қилинади. Янги келтирилган моллар эса алоҳида жойларда боқилади. Бир ой давомида қони текширилиб, туберкулёз, бруцеллёз, лептоспироз, лейкоз касалликларига қарши профилактика ишлари ўтказилади. Мутахассисларимиз қорамолнинг соғлом эканлиги ҳақида аниқ бир фикрга келганларидан сўнг сигирлар фермаларига жўнатилади.

Бўғоз сигирлар бузоқлашидан 20 кун илгари туғруқхонага ўтказилади. Бу ерда соғувчилар сут безларининг иш фаолиятини яхшилаш мақсадида сигир елинини ҳар куни 3 марта уқалашади. Хўжалигимиз фермасида ҳар бири 15 бошдан сигирни қабул қилишга мўлжалланган 4 та махсус профилакторий ишлаб турибди. Сигир бузоқлагандан сўнг шу ерга келтирилади. Бу ерда 10 кун давомида гинекологик ва бошқа касалликлар ўрганилади ва даволанади. Узоқ ушлаб туриш имкониятига эга эмасмиз, чунки жой торлик қилаяпти. Сигирлар фермаларга жўнатилгандан сўнг бригада веттехниклари бизнинг тавсияларимиз асосида аниқланган касаллик тўла йўқолгунча даволашни давом эттиришади. Биз ўша касал деб топилган сигирларни ҳисобга олиб уларнинг соғайишини назорат қилиб борамиз. Бу ишни кўплашиб амалга оширамиз.

Маълумки, касалликка чалинган сигирларнинг иштаҳаси бўғилади, ҳарорати кўтарилиб сути камайиб кетади. Буни ҳаммадан олдин соғувчи пайқайди ва у бундан ветврачни хабардор қилади. Биз, айниқса, Гулсара Нигматова, Дилора Усеинова, Венера Фатхутдинова, Фянуза Биккуловалар ишидан ҳурсандмиз, улар биз мутахассисларга яқиндан ёрдам бериб келишмоқда. Мақсадимиз шу тариқа молларнинг соғлом бўлишини таъминлаб, мўл, арзон маҳсулот етиштиришдир. Лекин фермалардаги молларнинг доимо соғлом бўлиши фақатгина бизнинг ишимизга боғлиқ эмас. Масалан, бундан ўн йиллар илгари Ўрта Осиё шу жумладан областимиз территориясида лейкоз касаллиги қайд қилинмаган. Бу касаллик бизга мамлакатимизнинг Ғарбий районларидан мол олиб келиш бошлангандан кейин кириб кела бошлади. Тўғри бизлар ҳам қараб турганимиз йўқ. Олдини олиш учун қатор профилактик тадбирлар ишлаб чиққанмиз. Лекин бундан қатъий назар четдан мол келтириш чегараланса яхши бўларди. Ана шунда осеменаторларимиз асосий эътиборни маҳаллий, серсут молларни чатиштириш йўли билан янги зотлар яратишга қаратар эдилар.

Яна бир муаммо кўп ҳолларда бизни қийнаб келаяпти. «Зооветснаб» область ташкилотида ҳамиша кеpакли зарур дoридармонлар топилавермайди. Мутасадди ўртоқлар шу ҳақда ҳам жиддийроқ ўйлаб кўришса.

МАҲАЛЛИЙ СЕРСУТ МОЛЛАРНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК

◆ Э. БАБАШЕВ,
совхоз-техникум бош зоотехниги

— СОҒЛОМ сигирнинг бузоғи ҳам соғлом, тетик, бақувват бўлади. Бундай бузоқ ташқи муҳитдан бўладиган ҳар қандай таъсирга бардош бера олади. Унга туғилганидан кейин кунига 3 мартадан ичириладиган оғиз сутининг фойдаси катта бўлади. Агар шу тадбир қўлланмаса бузоқ нимжон, касалликка тез чалинувчан бўлиб ўсади. Бундай бузоқлар наслли бўлишига қарамай кейинчалик кам маҳсулот берадиган моллар қаторига қўшилиб қолади. Шунинг учун ҳам бузоқни ёшлигидан бошлаб яхши боқиб ўстириш керак. Ана шунда фермаларда серсут маҳсулдор моллар кўпайиб боради. Бу борада бизда ҳам бирмунча ютуқлар қўлга киритилди. Бунга биз фермаларнинг мутахассислари, тажрибали чорвадорлар билан ҳамкорликда иш олиб бораётганлигимиз туфайли эришмоқдамиз. Масалан, хўжалик фермасидаги «Долина» лақабли сигирдан ўтган йили Ф. Биккулова 8448 килограмм сут соғиб олган. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин Аммо зотдор молларни чатиштириб, олинаётган бузоқларнинг ҳаммаси наслли бўлиб чиқмаяпти. Сабаб. Қочириш пайтида жиддий хатоларга йўл қўйилаяпти.

Хўжаликда «Бригадир» лақабли буқадан ҳафтада икки марта уруғ олиниб, яхлатилмасдан фермаларга тарқатилади. Осеменаторлар ана шу уруғ билан куйиккан сигирларни сунъий усулда қочирадилар. Орадан 1,5—2 ой ўтгач уруғ ушлаб қолган бўлишига қарамай, сигир ўзида қониқиш сезмаганлиги сабабли яна куйикади. Бу ёлғон куйикиш дейилади. Осеменаторлар бу сафар сигирни бошқа уруғ билан қочиришади ва бу уруғ манбасини қайд қилиб қўйишади. Аслида эса туғиладиган бузоқ «Бригадир»нинг насли бўлган.

Сигирларнинг ёлғон куйикишини аниқ билолмаслик ана шундай чалкашликларга сабаб бўлаяпти. Буни бартараф этишнинг бирдан бир йўли: пода ичига ювош буқа қўйиш керак. Буқанинг овозини эшитиб турган сигирларда ёлғон куйикиш камдан кам бўлади.

Сигирлар туққандан сўнг икки ой ўтгач куйикка келиши керак. Лекин бизда бу муддат 3 ойгача чўзилиб кетаяпти. Бунинг асосий сабаблари эса ҳаракатнинг камлигидир. Яйратиш майдонлари етарли эмас. «Короводром» талабга жавоб бермайди. Бунинг устига ҳарорат юқори бўлса иссиқда уруғининг тутиши қийинлашади. Кўп ҳужайралар қирилиб кетади.

1983 йилдан буён хўжалигимиз мутахассислари чет эллардан йилига 100 бошдан зотли қорамол сотиб олишаяпти. Ўз юртларида йилига 9 минг килограммдан зиёд сут берган сигирларнинг маҳсулдорлиги бу ерда камайиб кетаяпти. Чунки шароит, озуқа майинлиги ва тўйимлилиги бошқа-бошқа. Айниқса ёз ойларида ҳаво ҳароратининг юқори бўлаётгани ёмон таъсир қилаяпти. Маҳаллий зотли сигирлар билан чатиштирилган ана шу моллардан олинган бузоқларда ҳам улардаги баъзи бир хусусиятлар сақланиб қолаяпти.

Бир сўз билан айтганда четдан мол келтириш билан эмас, қора-ола зотли маҳаллий сигирлардан маҳсулдор пода яратишга қатъий киришишнинг вақти-соати етди.

Суҳбатни И. ТОШЕВ ёзиб олди.

ГАЗЕТХОН МИННАТДОРЧИЛИК БИЛДИРАДИ

ШИРИН СЎЗ БИЛАН

Мени кўп йиллардан буён юрак ҳасталиги безовта қилиб келади. Айниқса, кейинги пайтларда кўксимда қаттиқ оғриқ сезадиган бўлиб қолдим. Ўша куни «Тез ёрдам» машинасини чақиришганда аҳволим анча оғир эди. Куйбишев қишлоқ касалхонаси врачи Маърифхон Тўланбоев кўрсатган шошилинч ёрдам туфайли ўзимни анча енгил ҳис қилаяпман. Аҳволим бир мунча яхши.

Яхши гап—жон озиғи, деб бежиз айтишмайди. М. Тўланбоев дори-дармон билангина эмас, балки ширинсўзлиги, меҳрибонлиги билан ҳам дардимга малҳам бўлди. Менга эндиликда қандай тиббий ёрдам керак бўлса ана шу шифокорга мурожаат қиламан. Унинг кўрсатаётган даво-чоралари туфайли юрак хасталиги ҳуружлари ҳам камайди.

Ана шундай шифокорлар ҳамиша бор бўлсин!

А. АБДУҚОДИРОВ,
Улуғ Ватан уруши инвалиди, Янгийўл районидаги Ниёзбош қишлоғи.

●

ҚЎЛЛАРИНГИЗ ДАРД КЎРМАСИН

Биримизнинг бошимиз, биримизнинг оёғимиз зирқираб оғрир, азобдан тунлари ухламай чиқардик. Даволовчи врач М. Холмирзаева, ҳамширалар Т. Досимбоева, Г. Жумабоева, Г. Камолова ва Г. Сиддиқоваларнинг кўрсатган меҳрибонлиги, даволаш чора-тадбирларини ўз ўрнида қўллаганликлари туфайли дардлардан фориғ бўлдик.

Биз Тошкент область физиотерапия шифохонасининг коллективига, айниқса бизга меҳрибонларча муносабатда бўлган, тузалиб кетишимиз учун барча имкониятларни ишга солган шифокорларга «Қўлларингиз ҳеч қачон дард кўрмасин!» деймиз.

Ҳ. ТЕМИРОВ,
Янгийўл район санитария-эпидемиология станцияси ходими.

А. МИНГБОЕВ,
Оққўрғон райони, хизматчи.

Г. КУЗЕВАНОВ,
Чирчиқ шаҳри, ишчи.

●

МЕҲРИНГИЗ УЧУН РАҲМАТ!

Оилада 6 фарзандимиз бор. Яқинда кенжа қизимиз Санобарнинг тоби қочиб, врачлар маслаҳатига кўра уни 1-область болалар санаторийсига олиб бордик. Қизчамиз у ерда 2 ой даволаниб, дам олиб қайтди. Ҳозир соғлом, ўйнаб-кулиб юрибди.

Санобарга ўхшаш минглаб ўғил-қизларимизни меҳр билан парваришлаётган ушбу санаторий ходимларига, хусусан IV бўлим мудири Х. Сайдалиев, врач У. Турсунова, бош тарбиячи К. Аъзамовларга бизнинг миннатдорчилигимизни етказсангиз.

Қ. БУВАНОВ,
Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхози.

Халқаро ҳаёт

НИКАРАГУА ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

МАНАГУА, 9 сентябрь. (ТАСС). Никарагуа ҳукуматининг Марказий Америкадаги можарони бартараф этишга қаратилган тинчликсеварлик куч-ғайратлари Никарагуа халқига қарши манфур урушни авж олдираётган Рейган маъмуриятининг агрессив сиёсатига тўқнашмоқда, деди республика вице-президенти Серхио Рамирес. У «Радио Сандино» радиостанцияси мухбири билан суҳбатда Вашингтон аксилинқилобчи тўдаларга тўғридан-тўғри ҳарбий ёрдам сифатида 100 миллион доллар берганлига муқаррар региондаги тингликнинг кучайишига олиб келади, деб таъкидлади.

ПАПАНДРЕУ ҚУРОЛ-ЯРОҒЛАР ҚИСҚАРТИРИЛИШИНИ ЁҚЛАБ ЧИҚМОҚДА

АФИНА, 9 сентябрь. (ТАСС). Греция республикасининг Бош министри Андреас Папандреу қурол-яроғларга сарфланадиган харажатлар кескин қисқартирилишини ёқлаб чиқди. У Салоникида БМТ Европа иқтисодий комиссиясининг ташаббуси билан чақирилган ва Шарқ билан Ғарб ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларни яхшилашга бағишланган конференция очилишида нутқ сўзлаб, қурол-яроғларни бундай қисқартириш натижасида тежаб қолинган маблағлардан жаҳон миқёсидаги иқтисодий проблемаларни ҳал этиш учун фойдаланиш мумкин бўлур эди, деди.

Қурол-яроғларнинг қисқартирилиши ҳамда социалистик ва капиталистик мамлакатлар ўртасида ишонч муҳитининг яхшиланиши, деди А. Папандреу, Шарқ билан Ғарб ўртасида иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришга ижобий таъсир кўрсатган бўлур эди. Бунда АҚШ билан СССР ўртасида ядро қуроли синовларини бир йил муддат билан тўхтатиб туришни жорий этиш тўғрисида биргаликда аҳдлашувга эришиш олға томон қўйилган дастлабки қадам бўлур эди.

Салоникидаги конференция ишида Европадаги 30 та капиталистик ва социалистик давлатдан, шунингдек АҚШ ва Канададан 400 делегат иштирок этмоқда.

РЕКОРД ҚЎЙИШМОҚЧИ

ЛИССАБОН, 9 сентябрь. (ТАСС). Португалия телевидениесининг бир группа репортерлари енгил автомашинага тушиб Португалия пойтахтидан СССР пойтахтигача 4700 километрдан ошадиган маршрут бўйлаб йўлга чиқди. Улар Европадаги икки энг олис пойтахтлар ўртасида автомобилда қўйилган бундан аввалги 56 соатдан иборат рекордни синдиришга ҳаракат қилиб кўришмоқчи.

Журналистларнинг фикрича, уларнинг саёҳати Европа қитъасида тинчликни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантиришга ёрдам бермоғи лозим. Сафар чоғида турли мамлакатлар тўғрисида телерепортажлар суратга олинади.

Автомобиль сафари қатнашчиларини Португалия президенти М. Соареш қабул қилди. У журналистларга оқ йўл тилаб қолди.

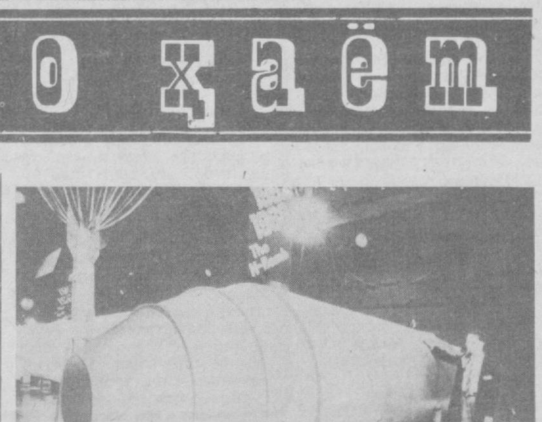

● АҚШ. Американинг Нью-Мексика штатидаги Альбукерке шаҳри аҳолиси бошига Хиросима ва Нагасаки шаҳарлари кулфати тушиши мумкин эди. «Альбукерке жорнал» газетасининг далолат беришича, 1957 йилнинг май ойида бу Америка шаҳри яқинида АҚШ стратегик бомбардимончи самолёти 10 мегатонна келадиган водород бомбасини тушириб қолдирганди. Суратда: ўша йўқолган бомба мана шундай кўринишда эди.

АП-ТАСС телефотоси.

ЭРОН-ИРОҚ ФРОНТИДАГИ ЖАНГЛАР

БАҒДОД, 9 сентябрь. (ТАСС). Эроннинг узоққа ўқ отадиган артиллерияси кеча куни билан Басра шаҳрини ўққа тутди. 50 дан ортиқ киши ўлди ва жароҳатланди, иморатлар вайрон бўлди, деб хабар қилди Ироқ бош ҳарбий қўмондонлиги ўзининг навбатдаги ахборотида. Бутун фронт чизиғи бўйлаб артиллерия иштирокида жанглар олиб борилди. Ахборотда айтилишича, Эроннинг ўнглаб аскарлари қириб ташланди, кўп миқдордаги ҳарбий техника сафдан чиқарилди, анчагина қурол-яроғ ўлжа олинди.

НИКОСИЯ, 9 сентябрь. (ТАСС). ИРНА агентлиги хабар қилади: Эрон осмон ҳужумидан мудофаа кучлар Ироқнинг ҳарбий вертолётини уриб туширди. Мариван ва Панжвин районларида артиллерия душман истеҳкомларини ўққа тутди. Фронтнинг марказий ва жанубий участкаларида душман қўшинларига ва техникасига жиддий талафот етказилди.

КАРОЧИ АЭРОПОРТИДАГИ ФОЖИА ХУСУСИДА

ДЕҲЛИ, 9 сентябрь. (ТАСС). Карочи аэропортида пассажир авиалайнерини террорчилар эгаллаб олишидан мақсад жаҳон жамоатчилигининг диққат-эътиборини Харaредаги қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг VIII конференцияси ишидан чалғитиш бўлган. Маълумки, бу анжуман қатнашчилари Америка империализмининг мустақил мамлакатлар ва халқларга қарши жиноятларини қатъиян қораладилар. Ҳиндистон Коммунистик партияси миллий кенгаши Марказий секретариатининг бу ерда тарқатилган баёнотида ана шу фикр таъкидланди. Карочидаги қароқчиларча ҳатти-ҳаракатдан Ливия шаънини булғаш ва Қўшма Штатларга ана шу мустақил давлатга яна ҳужум қилиш учун баҳона сифатида фойдаланишни ҳам истаган эдилар, деб таъкидланади баёнотда.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИ МУХБИРЛАР ПОСТИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ЖАМОАТЧИЛАРНИНГ ХОЛИС ХИЗМАТИ

● РАЙОН ташкилотларида 1987 йил учун матбуот нашрларига обуна уюшқоқлик билан бормоқда.

Бу ўринда «Труд» фабрикаси, 21-механизациялашган кўчма колонна, Охунбобоев номли колхоз, «Ташводстрой» трестига қарашли қурилиш-монтаж бошқармаси коллективлари активлик кўрсатмоқдалар. Мазкур коллективларда 1987 йил газета-журналларига обуна бўлиш 15 кундаёқ ниҳоясига етказилди.

Аҳоли ўртасида обунани ўтказишда жамоатчи матбуот тарқатувчиларнинг ҳиссаси катта бўляпти. Район поликлиникасидан медицина ҳамширалари Г. Усмонова, В. Хан, 21-механизациялашган кўчма колоннадан Н. Ларионова, Охунбобоев номли, «Северний маяк» колхозларидан Ж. Қосимхўжаев, Г. Ким ва бошқалар обуначилар сонини тобора оширмоқдалар.

Ҳозирги кунда районда 600 дан ортиқ жамоатчи матбуот тарқатувчи холис хизмат кўрсатмоқда.

АВТОКОРХОНАДА МАИШИЙ ҚУЛАЙЛИК

ЎРТА ЧИРЧИҚ. 56-автокорхона ишчи-хизматчилари ўз иш жойларидан узоққа бормай маиший хизмат турларидан фойдаланиш имконига эга бўлдилар. Эндиликда ҳайдовчилар корхона территориясидан ташқарига чиқмай пойабзални ремонтга топширишлари, якка буюртма асосида кийим-кечаклар тиктиришлари мумкин. Бундан ташқари, шу ернинг ўзида телевизор ёки холодильник ремонтига буюртма бериш ҳам мумкин. Маиший хизмат турлари яна кўпайиши кутилмоқда.

«МУҲАББАТ»ДА ЁШЛАР ДАВРАСИ

● ТУЯТЕПА марказида ишга туширилган янги «Муҳаббат» кафесида турли хил маданий тадбирлар ўтказилмоқда. Яқинда бу ерда район маданият бўлими, комсомол комитети ҳамда «Машъал» газета редакцияси ҳамкорлигида ёшлар учрашуви ташкил этилди.

Унда юздан ортиқ ишлаб чиқариш илғорлари иштирок этдилар. Учрашувда ёш қаламкашлар Ҳамид Норқулов, Маъмур Бозоралиев, бадиий ҳаваскорлар Мираҳмад Мирсолихов, Эркин Деҳқонбоев, Новвотхон Деҳқоноваларнинг чиқишлари барчага манзур бўлди.

Учрашувда викторина ўйинлари ҳам бўлиб ўтди. Бундан буён ёшлар кафесида шунга ўхшаш маданий тадбирлар мунтазам ўтказиб турилишига умидвормиз.

ЁШ ЁЗУВЧИЛАРНИНГ IV РЕСПУБЛИКА СЕМИНАРИ

АДИБЛАРНИНГ Дўрмондаги Ижод уйида ёш ёзувчиларнинг IV республика семинари қизғин давом этмоқда. Унда ҳамма областлардан ва Қорақалпоғистон АССРдан келган юздан ортиқ бошловчи қаламкаш қатнашмоқда. Проза, шеърият, драматургия, адабий танқид ва рус адабиёти секциялари бўйича ўтказилаётган машғулотларда уларнинг қўлёзма асарлари атрофлича муҳокама қилинмоқда. Шунингдек, ёш ижодкорлар тажрибали ёзувчи, шоир, драматург ва адабиётшунос олимлар билан учрашиб маслаҳатлар олмоқдалар.

ҚИШЛОҚ АЁЛЛАРИ

Хиёбонлар бағрига олар
Менинг масъум
хаёлларимни.
Улкан шаҳар ёдимга
солар
Қишлоғимнинг
аёлларини...
Тупроқ йўлдан тонг
палласида
Кетиб борар ёшгина
жувон.
Даласига меҳрин
тўккали
Ошиқади, қўлида кетмон.
Чанг кўчанинг бошида
аёл
Кетиб борар не ҳислар
туйиб.
Кечда ишдан қайтади
ҳар гал
Бир боғ ўтни бошига
қўйиб.
Орзулари унинг
нурафшон,
Қалбни қучар ширин
хаёллар.
Меҳнат завқи билан
яшайди
Қишлоғимда гўзал
аёллар...
Сўлим боғлар бағрига
олар
Менинг маъсум
хаёлларимни.
Соғинчларим ёдимга
солар
Қишлоғимнинг
аёлларини.

Инобат НОРМУРОДОВА.

Б У Р Ч

Безовта юракда борин тўкаман,
Қийналиб юрмасман айтолмадим деб.
Бундан на чўчийман, на-да қўрқаман,
Қалбимга сўз чўкмас дарё тошидек.

Ахир мен дунёга келсам-у бир бор
Яшасам гуноҳкор каби қисилиб.
Унда инсонлигим бўлмасми бекор,
Қай юз-ла қуёшга юргум исиниб?

Туроб НИЁЗОВ.

◆ СЕМИНАРНИНГ ҳар бир куни мазмунли ўтмоқда. Ёш ижодкорлар республикамизнинг таниқли адиблари билан ижодий мулоқотда бўлиб, улардан бадиий ижод сирларини ўрганишмоқда. Суратда: (ўнгдан) истеъдодли шоирлар — Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотининг лауреатлари Э. Воҳидов, А. Орипов ва ёзувчи Ў. Ҳошимов (чапдан биринчи) ёш қаламкашлар билан.

С. Маҳкамов фотоси.

ГАЗЕТХОНЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

1987 йилда қайси мавзуларга кўпроқ эътибор бериш керак? Эълон қилинаётган материалларнинг мавзу доираси, сифати газетхонларга маъқулми? Бу ва бошқа саволларга жавоб олиш мақсадида Калинин район «Ленинчи» газетаси редакцияси ижодий ходимлари газетхонлар билан учрашувлар ўтказишмоқда.

Яқинда ана шундай учрашувлардан иккитаси бўлиб ўтди. «Бўзсув» совхози клубида газета редакторининг ўринбосари А. Хатамов, «Хасково» совхозидаги учрашувда эса редакция масъул котиби Н. Қодировлар коллективнинг амалга ошираётган ишлари, ижодий режалари ҳақида ҳисобот бердилар. «Бўзсув» совхози ем-хашак тайёрлаш бригадаси бошлиғи Р. Холбоев, бўлим бошқарувчиси Х. Мирзаев, «Хасково» совхози директори Қ. Комилжонов, Назарбек қишлоқ Совети раиси Р. Жабборова ва бошқа ўртоқлар газета материаллари тематикасини кенгайтириш, танқидий материалларнинг таъсирчанлигини ошириш, уларнинг сифатини яхшилаш бўйича фойдали таклиф ва мулоҳазаларини билдирдилар.

М. ДАМИНОВ,
Калинин райондаги мухбирлар постининг аъзоси.

ЯНГИ ПОЛИКЛИНИКА ИШ БОШЛАДИ

◆ КАРЛ МАРКС номли колхозда замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган янги поликлиника ишга туширилди. Тиббиёт маскани бир вақтнинг ўзида 200 кишига хизмат кўрсатиш имконига эга.

Поликлиника биносини 54-механизациялашган кўчма колоннанинг коммунист Ж. Қурбонов бошчилигидаги участка бинокорлари қуришди.

А. ЗОКИРОВ,
Тошкент районы.

КОЛХОЗДА БОҒЧА

ЯНГИЙЎЛ районы территориясида мактаблар ва болалар муассасалари қурилишига катта эътибор берилмоқда. Кейинги йилларда Калинин номли колхозда қад ростлаган болалар боғчаси, «Госплемзавод» посёлкаси территориясида қурилиб, фойдаланишга топширилган мактаб бинолари ана шулар жумласидандир.

Яқинда райондаги болалар боғчалари сони яна биттага кўпайди. «СССР 60 йиллиги» колхозида типовой болалар боғчаси қуриб битказилди. 5-колхозлараро механизациялашган кўчма колоннанинг А. Тоҳиров прораб бўлган қурувчилар бригадаси томонидан барпо қилинган ушбу боғча 140 нафар жажжи янгийўлликларни ўз бағрига олади.

(Ўз мухбиримиздан).

ҲАР ТЎҒРИДА

БОЗОРИ ЧАҚҚОН «ТЯНЬФУ-КОЛА»

● БУ ИЧИМЛИК ўзининг ташқи кўриниши ва ҳиди билан кока-колани эслатади. Лекин у Жанубий-Шарқий Осиёда жуда кенг тарқалиб бормоқда. Унинг таркибида кофеин йўқ. Уни яратганларнинг гапларига қараганда, бу ичимлик қоратолоқ ва жигарга яхши таъсир кўрсатади, чунки унга Хитой табобатининг шифокорлари тавсия этган ўтлар аралаштирилган.

Тўрт йил муқаддам бу ичимлик туғилган Сичуань вилояти қадим замонларда «Тяньфучжиго» — «Маъмурчилик ўлкаси» деб аталган. Бу қадимий номнинг биринчи қисми мазкур ичимлик номига қўшилди. «Тяньфу-кола» ишлаб чиқаришнинг маркази Чунцидадир.

●

МИСРНИНГ «ОЛТИН ХАЛҚА»СИ

● МИСРДА мамлакатнинг энг машҳур жойларини бирлаштирувчи автомобиль йўли қурилиши бошланди. У 1200 километрга чўзилиб, Қоҳирадан Ғаза эҳромларигача боради, сўнгра Саккар ёнидан ўтиб, Асвон тарихий жойлари ва Абу-Симбал ибодатхонасигача етади.

«Олтин халқа» бўйлаб «ғилдиракдаги меҳмонхоналар» — махсус автобуслар юриши кўзда тутилмоқда. Уларда нафақат дам олиш, мамлакат тарихига оид кинофильмлар ҳам томоша қилиш мумкин.

●

СОБИҚ КАШАНДАНИНГ ҲАДЯСИ

● БИР НЕЧА йиллар муқаддам Венгриядаги мўъжазгина Кишкёрёш шаҳарчасида истиқомат қилувчи Баньяи фамилияли киши чекишни ташлаб, иқтисод қилинган маблағга қадрдон шаҳри учун совға сотиб олишга аҳд қилган эди. Йиллар ўтиб борди. Мана ниҳоят у ўз ваъдасининг устидан чиқди. Тўплаган жамғармасига Баньяи шоир — Шандор Петефининг севгилиси — Юлия Сендрен ҳайкал-портретини ишлатиб берадиган бўлди. Мазкур ҳайкал шаҳар ўртасида ўрнатилади.

●

Сивас шаҳридаги чемпионат

● ТУРКИЯНИНГ шарқидаги Сивас шаҳрида мўйловдорларнинг миллий чемпионати бўлиб ўтди. Биринчилик учун мамлакатнинг турли шаҳарларидан келган 28 киши кураш олиб борди. Малатьи шаҳрида яшовчи 60 ёшли Бекир Қорагулле чемпионат ғолиби деб топилди. Унинг мўйлови узунлиги — 85 сантиметр экан.

• *Эртага—премьера!*

САҲНАДА—ЭПОС ҚАҲРАМОНЛАРИ

ШЎХ арман музикаси янграши биланоқ манежда икки раққос пайдо бўлади. Раққос — қип-қизил либос кийиб олган, Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист Михаил Багдасаров, ялтироқ жигарранг кийимдаги раққоса эса Бенгалия шери Беттидир.

Арман халқ эпосининг қаҳрамони сосунли Довид саргузаштларига бағишланган цирк спектакли шу тариқа бошланади. Йўлбарслар, шерлар, сиртлонлар, леопардлар иштирокида қўҳна қалъа фонида кечадиган бу томоша бошланиши биланоқ кишини алланечук ҳаяжон босади.

Михаил Багдасаров қадимий эпос мотивлари асосида спектакль яратишни анчадан бери орзу қилиб юрарди. Ана шу орзу рўёбга чиқиши учун кўпгина кишиларнинг машаққатли меҳнатлари талаб этилди. Арманистон ССР халқ артисти В. Галстян сценарийни тайёрлашда, Арманистон халқ рассоми Р. Элибекян турли эскиз ва декорацияларни чизиб беришда, РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби В. Головко эса бу томошани саҳнага қўйишда М. Багдасаровга яқиндан ёрдам кўрсатдилар.

40 минутлик томоша давомида саҳнада пайдо бўладиган барча йиртқичлар Багдасаровнинг маҳорати туфайлигина яхшигина актёрга айландилар.

— Ҳайвонлар билан ижро этиладиган янги эпизодлар қандай пайдо бўлади!

— Бундай эпизодларнинг пайдо бўлишига кўпроқ ҳайвонларнинг ўзлари сабабчи,— дейди М. Багдасаров. —Яқинда бўлиб ўтган бир воқеани эслаб ўтмоқчиман: репетиция вақтида таёқчани кичик тумбочкага тираб ташлаб кетибман. Бир айланиб қарасам Ян лақабли шер ана шу таёқча устидан дорвозга ўхшаб оҳиста юриб тумбочка устига чиқиб олди. Шундан сўнг ана шу машқни ўргата бошладим. Кўп ўтмай бу номеримизни ҳам томошабинларга тақдим этамиз.

— Йиртқичлар орасида ҳаракат қилиш сиз учун қўрқинчли эмасми, наҳотки улар сизга тегмаса!

— Тошкентга келганимизда Красс лақабли шер турадиган катакка қаердандир товуқ кириб қолибди. Қўпол қилиб айтганда жуда безбет товуқ экан. Қўйиб берсанг бориб Крассиинг бошига чиқиб оладиган. Бечора Красс эса катакнинг бурчагига тиқилиб олди. Ахир у товуқ зотини қаерда кўрибди дейсиз! Товуқ ҳам нотаниш ҳамроҳи ҳайвонлар шоҳи эканлигини билгандаю... Бу воқеани эслашимнинг сабаби йиртқичлар ҳам нотаниш нарсадан ҳайиқади, меъёр деган нарсани сезиб туради. «Сиз» деган сўз ҳам, «сен» деган сўз ҳам бир оғиздан чиқади. Лекин бироз муомалани ўзгартиришнинг биланоқ уларнинг ҳаракатларида ҳам ўзгариш сезилади, тўрт оёқли «актёр»лар ҳам кўполлик қила бошлайди. Очиғини айтганда мен тарбиялаган ҳайвонларнинг барчаси баданимда эсдалик белгиси қолдиришган. Буларнинг аксарият кўпчилигига ўзим айбдорман деб ўйлайман. Саҳнада қўрқинчли, қизиқарли, кулгили ҳаракатларни бажариб кўпчилик олқишига сазовор бўлаётган бу ақлли йиртқичларнинг спектаклини бир бор томоша қилсангиз менинг гапларимга амин бўласиз.

С. КУВАЛАКИ,
Тошкент Давлат циркининг бош администратори.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

ХАЛҚАРО МУСОБАҚАЛАРДА ҲАМ

РАЙОН спортчилари фақатгина шаҳар, республика мусобақалари эмас, Бутуниттифоқ, халқаро учрашувларда ҳам муваффақиятли қатнашиб, республикамиз, мамлакатимиз шарафини ҳимоя қилиб келмоқдалар.

Яхши ният ўйинларида иштирок этган Тошкент Давлат университети юридик факультетининг студенти, халқаро классдаги спорт мастери, СССР кубок ўйинларининг ғолиби М. Хадарцев кучли рақибларини таслим этиб чемпионлик унвонига сазовор бўлди.

Гимнастикачи, халқаро классдаги спорт мастери, кўпгина халқаро учрашувлар совриндори, В. Зарипова, самбочи халқаро классдаги спорт мастери, СССР чемпиони Э. Холиқов довруғи ҳам давон ошган. Умуман, Собир Раҳимов районидан йигирмага яқин спортчи Ўзбекистон ва СССР терма командаларининг аъзоларидир.

Районда ҳар йили кўплаб спорт мастерлари, спорт мастерлигига номзодлар, биринчи ва оммавий разрядли спортчилар тайёрланмоқда. 1986 йилнинг ўзида юздан ортиқ йигит-қиз спорт мастери, спорт мастерлигига номзод бўлди.

ҚИШЛОҚ СПОРТЧИЛАРИ СПАРТАКИАДАСИ

«Маданият» колхози стадионида қишлоқ спортчиларининг ГТО нормативлари топшириш доирасида спартакиадаси бўлиб ўтди. Физкультура ва спортни янада оммалаштириш мақсадида уюштирилган оммавий мусобақаларда волейбол, баскетбол, стол тенниси, кураш, тош кўтариш, узунликка сакраш, футбол турнирлари, айниқса, қизғин баҳслар билан ўтди.

Футбол бўйича спартакиадада иштирок этган республика кубоги финалисти, Қибрайнинг «Бинокор» командаси шу куни колхоз футболчилари билан учрашди.

Р. ЙЎЛЧИЕВА,
Оржоникидзе районы.

МЕДАЛЛАР ШОДАСИ

АНГРЕНДАГИ 12-мактаб ўқувчилари Фируза Бурхонова ва Лилия Бобилевалар Ленинградда мактаб ўқувчилари ўртасида енгил атлетика бўйича СССР қуролли Кучлари биринчилигида муваффақиятли иштирок этдилар. Айниқса, спорт мастерлигига номзод Л. Бобилева ўрта масофаларга югуришда уч марта ғолиб чиқиб, олтин медаллар билан тақдирланди. Л. Бобилева, Ф. Бурхонова ва икки тошкентлик спортчи Ирина Крилова ва Людмила Лапшиналар 400+300+200+100 метрга эстафетали югуришда ҳам Москва, Ленинград, Киев ва Одесса кучли командаларини ортда қолдириб, биринчи ўринни эгалладилар ва олтин медални қўлга киритдилар.

Б. СОЛИХОВ.

АДАБИЙ ЦИКЛОКРОССВОРД

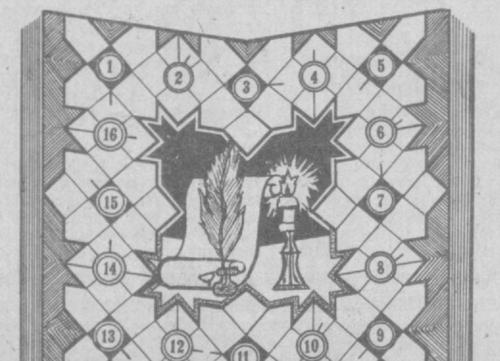

Циклокроссворд жавоблари шаклда белгиланган хонадан бошлаб, соат мили йўналишида рақам атрофига ёзиш билан ҳал этилади.

1. Ўзбек классик шоири, мутафаккир. 2. Форс-тожик классик шоири. 3. Абулқосим Фирдавсийнинг машҳур асари. 4. «Ўтган кунлар» тарихий романи қаҳрамони. 5. Маърифатпарвар ўзбек шоири. 6. 14 мисрадан иборат шеърий шакл. 7. Муқимийнинг машҳур шеъри. 8. Туркман классик шоири. 9. Мирмуҳсиннинг тарихий романи. 10. Мутафаккир шоир, файласуф, «Комде ва Мудан» достони муаллифи. 11. Шоирлар мусобақаси, айтишуви. 12. Қирғиз халқ эпоси. 13. Саъдий асари. 14. Китоб кўчирувчи, ёзув санъати мутахассиси. 15. Ўзбек халқ достонларидан бири. 16. Шоир шеърларининг қофия ёки радифларига кўра алифбе тартибида тузилган тўплам.

Тузувчи Ф. ОРИПОВ.

(«Тошкент ҳақиқати» газетасининг навбатдаги сони 13 сентябрда чиқади).

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

СССР биринчилиги учун

ХОККЕЙ

15—16 сентябрда
«БИНОКОР» (Тошкент) —
«ТОРПЕДО» (Тольятти).

19—20 сентябрда
«БИНОКОР» (Тошкент)
«ДИЗЕЛИСТ» (Пенза).

15, 16, 19 сентябрда матчлар соат 18.30 да, 20 сентябрда 17.00 да бошланади.
БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.
Справкалар олиш учун телефонлар: 46-07-53, 46-68-77 — администратор; 46-03-12, 46-70-31 — касса.

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Давлат меҳнат омонат кассалари меҳнаткашларга ўз шахсий бюджетларини тўғри қуриш, қимматбаҳо буюмлар сотиб олиш, курортга бориш, саёҳатларга чиқиш ва шу каби бошқа мақсадлар учун зарур бўлган маблағларни аста-секин жамғаришда ёрдам беради.

Аҳоли жамғармалари формаларини янада кенгайтириш мақсадларида 1984 йилнинг 1 февралидан бошлаб омонат кассалари: ёшларнинг мукофотли, пул-буюм, ютуқли, қўшимча взнослар тўланадиган муддатли омонатлар сингари жамғармаларнинг янги турларини қабул қилмоқдалар.

Ёшларнинг мукофотли омонатлари

Бундай омонатлар 18 дан 30 ёшгача бўлган граждандардан қабул қилинади. Омонатчи ўз паспортини шахсан кўрсатиши билан омонат кассада унинг номига счёт очилади. Келгусида эса, маблағлар ойлик взнослар ҳисобига уч йил мобайнида жамғариб борилади. Взнос пули омонатчининг иш ёки ўқиш жойидаги бухгалтерия томонидан омонатчининг ёшларнинг мукофотли омонатлари бўйича омонат кассадаги счётига ўтказиб борилади. Ҳар ойда тўланадиган взнос ҳажми — 10, 20, 30, 40, 50 сўм бўлиб, унинг миқдори омонатчи томонидан белгиланади. Взнослар нақд пул тариқасида ҳам қабул қилиниши мумкин. Бундай омонатлар бўйича маблағлар бўлиб-бўлиб тўланмайди.

Ёшларнинг мукофотли омонатлари бўйича мавжуд шартларга риоя этилган тақдирда омонатчига йилига 3,5 процент ҳисобидан фойда тўланиб, унинг икки проценти ҳар йили омонат қолдиғига қўшиб борилади, 1,5 проценти эса, омонат бўйича омонатчига мукофот тарзида тўланади. Бундай вақтда омонат жамғарилаётган муддат уч йилдан кам бўлмаслиги керак. Пул жамғариш ва уларни сақлаш шартлари бузилган тақдирда омонатчига йилига фақат 2 процент ҳисобидан фойда тўланади.

ПУЛ-БУЮМ ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР

Бундай ютуқлар бўйича омонатчига йилига 2 процент ҳисобидан фойда ютуқ тарзида—нақд пул билан ёки омонатчининг хоҳишига кўра аҳоли ўртасида камёб саналиб келган товарлар тарзида тўланади. Ютуқ тиражи йилда икки марта: апрель ва октябрь ойида ўйналади. Ҳар бир тиражда 1000 счёт бўлгани учун мазкур омонат тури бўйича 25 та ютуқ ўйналади: счёт бўйича ўтган ярим йилдаги ўртача омонат қолдиғининг 200 проценти миқдорида — 1 ютуқ, 100 проценти миқдорида — 2 ютуқ, 50 проценти миқдорида — 2 ютуқ, 25 проценти миқдорида — 20 ютуқ. Ютуқ пулини белгилаш вақтида счётга қабул қилинаётган ярим йилдаги ўртача омонат қолдиғи 5000 сўмдан ошмаслиги лозим. Омонатнинг ўртача қолдиғини ҳисобга олиш муддати ёки ярим йилликнинг бошланиши 1 апрель ва 1 октябрь саналади. Омонатчига пул-буюм ютуқли жамғармалар бўйича бир ёки бир неча омонат кассаларида исталган миқдорда счёт очиш ҳуқуқи берилади.

Омонатчи, унинг счётига чиққан ютуққа тўланадиган товарлар рўйхати билан омонат кассаларида танишиши мумкин. Счётга чиққан ютуқ эвазига магазинлардан товарлар харид қилиш учун омонат кассалари омонатчига мақсадли расчёт чеклари ёзиб беради. Омонатчининг хоҳишига кўра товар харид қилиш учун унга ёзиб бериладиган чек унинг счётига чиққан ютуқ миқдоридан 25 процент зиёд бўлиши мумкин. Бундай вақтда омонатчи омонат кассага ўртадаги фарқни нақд пул тарзида тўлайди.

Ютуқ пули, шунингдек нақд пул тарзида олиниши ёки омонат счёти бўйича келгусида яна сақлаш учун қолдирилиши ҳам мумкин.

ҚЎШИМЧА ВЗНОСЛИ МУДДАТЛИ ОМОНАТЛАР

Бундай омонатлар бир йилдан кам бўлмаган муддатга қабул қилинади ва омонатчига йилига 3 процент ҳисобидан фойда тўланади. Амалда мавжуд бўлган муддатли омонатлардан фарқли равишда омонатнинг бу янги тури бўйича бошланғич ва қўшимча взнослар тўлаш нақд пул тарзида, шунингдек, омонатчининг шахсий аризасига биноан иш жойидаги бухгалтерия томонидан унинг омонат счётига пул ўтказиш йўли билан амалга оширилади.

Ҳар бир қўшимча взнос миқдори 100 сўмдан кам бўлмаслиги лозим.

Юқорида кўрсатилган омонат қўшимча взнослари билан бирга фақат тўла қиймати ҳолида олиниши мумкин. Омонатчи омонат муддати шартини бузмаган ҳолда бир йилдан ортиқ вақт сақланаётган ўз счётига тааллуқли фойда процентини олиш ҳуқуқига эга. Омонатда бир йилдан кам муддат сақланаётган счётларга фойда тўланмайди.

ГРАЖДАНЛАР! ПУЛЛАРИНГИЗНИ ОМОНАТ КАССАЛАРИДА САҚЛАНГ!

БУ СИЗ УЧУН ҲАМ ҚУЛАЙ, ҲАМ ФОЙДАЛИ.

ОМОНАТ КАССАЛАРИ ХИЗМАТИДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИНГ!

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БОШҚАРМАСИ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/«Ташкентская правда»/
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.